

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, LIEPOS – JULY 24, 2012 • Vol. CIII Nr. 86

Kaina 1 dol.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-23-12

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

Lietuva – Cape Cod mokinių akimis – 5 psl.

- Tema: Seimo rinkimams artėjant – 2
- „Nelipk į medį iš viršaus!“ – 3
- Ar ne laikas baigti? – 3
- Pasižvalgykime, kas neseniai nutiko Seattle, WA – 4
- Baltų laisvės lygos 31-asis pokylis Los Angeles, CA – 5
- Mokomės kalbėti ir rašyti lietuviškai – 6, 11
- Šventadienis – 8
- Sveikata – 8-9
- Paskutinė kadencija (46) – 9
- Tikėjimas kanonizacija – vis stipresnis – 10

Valiutų santykis
1 USD — 2.85 LT
1 EUR — 3.45 LT

ŠALFASS archyvai atkeliavo į LTSC

Čikaga („Draugo“ info) – Šių metų liepos 20 dieną „Draugo“ patalpose įvyko Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo sporto sąjungos (ŠALFASS) archyvo, apimančio 1959 metus ir pasibaigiančio 2007 metais, perdavimas Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui Čikagoje. Organizacijoms atstovavo ŠALFASS centro valdybos pirmininkas Laurynas R. Misevičius ir LTSC vykdomoji direktorė Kristina Lapienyte.

Archyvų perdavime kalbėjęs L. Misevičius sakė, jog daugiau nei metus trukusi diskusija, kur laikyti jo vadovaujamos organizacijos archyvus, pasiūlė geriausią sprendimą – archyvus laikyti Čikagoje, jų kopijas nusiuntus Lietuvai. Jis taip pat išsakė viltį, kad bendradarbiavimas tarp Šiaurės Amerikos ir Lietuvos nenutrūks, ir Lietuvoje likę sporto veikėjai ir visuomenės nariai galės prieiti prie archyvų ir juos tirti. Pagal sutartį ŠALFASS archyvų kopijas gaus Išeivijos lietuvių institutas ir Lietuvos sporto muziejus.

Archyvą priėmusi Lapienyte pastebėjo, jog tai ne pirmasis sporto archyvas LTSC. Neseniai centrą pasiekė Baltimore lietuvių Atleto klubo ar-

ŠALFASS archyvų perdavimo LTSC sutartį peržiūri Laurynas R. Misevičius ir Kristina Lapienyte. Jono Kuprio nuotr.

chyvas, centre taip pat yra Konstantino Savickaus archyvas, Vokietijos DP stovyklų sporto medžiaga, o muziejaus sporto vitrinoje laikomos lietuvių krepšinininkų kelionių į Australiją ir Venesuelą taurės. „Man svarbu, kad į ŠALFASS archyvus būtų žiūrima kaip į 60 metų veiklos tęstinumą, atspirtį tolesnei veiklai, kad žmonės

žinotų, jog jie nepradedą nuo nulio“, – sakė LTSC vykdomoji direktorė.

Didžiąją dalį atiduoto archyvo, priklausiusio ilgamečiam ŠALFASS centro valdybos pirmininkui Algirdui Bielskui, mirusiam 2010 m., sudaro organizacijos dokumentai, susiję su varžybomis, sporto klubų registracija, atskirų sporto šakų varžybomis.

Lietuvių žurnalistei – tarptautinis apdovanojimas

Stokholmas (ELTA) – Stokholme, Švedijoje, vyksiančios Pasaulinės vandens savaitės metu rugpjūčio 26-31 dienomis bus apdovanoti žurnalistai, paskelbę reikšmingus darbus vandens tematika. Tarp jų – ir lietuvė Berta Tilmantaitė, pelniusi apdovanojimą vienoje iš 6 konkurso grupių. Vaizdo žurnalistės B. Tilmantaitės ir jos kolegų britų žurna-

listo Tom Hancock multimedijų istorija „Upė teka atgal“ vienoje iš grupių bus apdovanojama pagrindiniu apdovanojimu. Dokumentinėje istorijoje „Upė teka atgal“, jungiančioje vaizdo įrašus bei fotografijas, pasakojama apie Beijing upę Jongdingą.

B. Tilmantaitės istorija „Upė teka atgal“ jau yra pelniusi apdovanojimus tarptautiniame „Digital He-

retics“ žurnalistikos festivalyje Italijoje bei tarptautiniame naujųjų medijų festivalyje Kinijoje, paskelbta žurnale „Geografical“ Didžiojoje Britanijoje, nevyriausybinų organizacijų puslapiuose.

B. Tilmantaitėi „WASH Media“ apdovanojimas bus įteiktas rugpjūčio 31 d. Pasaulinės vandens savaitės uždarymo iškilnių metu.

Lietuvos jaunimo krepšinio rinktinė – Europos čempionė!

Liubliana (ELTA) – Slovėnijoje vykusiame Europos jaunimo (iki 20 metų) vaikinų krepšinio čempionate Lietuvos rinktinė džiaugėsi pergale. Ji liepos 22 d. po atkaklios kovos 50:49 nugalėjo Prancūzijos krepšinininkus. Mūsų šalies komandai 11 taškų pelnė Egidijus Mockevičius, 10 – Žygimantas Skučas, 9 – Vytenis Čižauskas. Kazio Maksvyčio treniruojama Lietuvos rinktinė auksą iškovojo penktosiose varžybose. Iki šiol lietuviai čempionais buvo tapę Europos jaunimo olimpiniam festivalyje (2007 m.), Europos šešiolikmečių (2008 m.) ir aštuoniolikmečių (2010 m.) bei pasaulio devyniolikmečių pirmenybėse (2011 m.).

Lietuvos jaunimo krepšinio rinktinę su pergale pasveikino Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė. Prezidentės teigimu, pasiukojanti kova ir Europos jaunimo krepšinio čempionų vardas visai šaliai suteikė neišdildomą džiaugsmo

Lietuvos dvidešimtmečiai Europos čempionato baigiamosiose varžybose nugalėjo prancūzus. „Fiba Europe“ nuotr.

akimirų. Pasak valstybės vadovės, Lietuvos jaunimo krepšinio rinktinė – įkvepiantis pavyzdys visam šalies jaunimui, kaip reikia siekti užsibrėžto tikslo, pasitelkiant ne tik indivi-

dualius talentus, bet ypač – komandinę dviasią. Anot prezidentės, taip dirbant ir kovojant, neįveikiamų varžovų ir nepasiekiamų tikslų nėra.

DRAUGAS 4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Dažnokai mūsų ryžtingesnius sprendimus stabdo nepasitikėjimas savo įgėmis ar neryžtingumas. Tačiau žinome, kad neretai pripažinimo sulaukia išdrįsusių mesti iššūkį sau ir kitiems. Tikėjimės, kad ir Lietuvos inžinierių drąsus sprendimas sukurti kosminį palydovą sulauks sėkmės. Pasak projekto „Kosmis“ sumanytojų, sukurti lietuvišką palydovą pasiūlė prieš dvejus metus Lietuvoje viešėję JAV Nacionalinės aeronautikos ir kosmoso administracijos (NASA) atstovai. Palydovo kūrėjai sako norintys sugriauti mitą, jog Lietuva yra per „biedna“ ir per silpna, kad kažką galėtų nuveikti kosmoso tyrimuose. Drąsus lietuviai tikisi, kad jų tyrimai nenueis veltui ir ateityje leis sukurti mokslinę bazę bei tarptautinį verslą. Nors jaunieji inžinieriai turėjo ne vieną pasiūlymą išvykti kurti į užsienį ir kol kas į projektą investuoja savo pinigus, jie siekia, kad jų projektas būtų sukurtas būtent Lietuvoje. Galime pasidžiaugti pirmą viltinga žinia – šiuo metu NASA tyrimų centre besistažuojančių inžinierių pristatytas lietuviško palydovo projektas jau sulaukė palaikymo.

Redaktorė Loreta Timukienė

TEMA: SEIMO RINKIMAMS ARTĖJANT

Netrukus pratęsiu svarstyimus apie Seimo rinkimuose besivaržysiančias politines jėgas. Problemiška tai, kad dabartinė partinė sistema Lietuvoje nuolat keičiasi, klausimų daugėja kur kas sparčiau nei atsakymų ir, labai tikėtina, spalio 14 dienos rinkimuose daugeliui iš mūsų bus itin sudėtinga atsakingai ir racionaliai apsispręsti.

Prieš kurį laiką Liberalų sąjūdis išplatino dėmesio vertą pareiškimą, kuriame perspėja, kad populizmas yra pavojingas iššūkis. Visiškai sutinku su liberalais, kad turime būti budrus ir suvokti, jei labai į Seimą norintys patekti politikai žada mažinti mokesčius, bet didinti socialines išmokas, tvirtina, kad tik jie gali išspręsti esmines problemas, aiškiai nenurodydami, kaip tai jie darys. Tai tik neatsakingas balsų „žvejojimas“, pažadai, kurių paprasčiausiai neįmanoma įvykdyti. Taip pat sutinku su liberalų teze, kad dabartinė opozicija, besiveržianti į valdžią, nelabai ką turi pasiūlyti ir yra labai atsakinga už politines problemas, kuriomis dabar garsiai piktinasi.

Daug sunkiau sutikti su liberalų pareiškimo tvirtinimu, kad didelė grėsmė valstybei yra rinkimų išvakarėse kuriamos naujos politinės partijos. Taip pat ir su pasigyrimu, kad lietuviškas liberalizmas yra paremtas „sveiko proto“ principais. Būtent sveiko proto (nepainiokime su egoizmu ar kurios nors interesų grupės atstovavimu) liberalų veikloje jau seniai trūksta. Jo vietą užėmė ideologiniai užkeikimai ir skambios deklaracijos, paklusniai tenkinant įtakingų verslo grupių inorus.

Maža to, esu įsitikinęs, kad būtent liberalaus bei krikščioniškosios demokratijos dėmenų silpnumas Lietuvos politinėje sistemoje ir yra viena iš svarbiausių dabartinės sisteminės krizės priežasčių. Krikdemiškos politikos sunykimas sukarikatūrinu socialinio teisingumo sampratą ir atvėrė kelius populistams, keliantiems teisingus skaudžius klausimus, bet nesugebančius pasiūlyti prasmingų ir atsakingų jų sprendimo būdų. Subanalintas ir vienpusiškas liberalizmas nesugebėjo realiai ginti kiekvieno žmogaus lygybės prieš įstatymą bei laisvės gyventi tiek be valstybės, tiek ir be bet kurios galios turinčios grupės diktato.

Ar neparadoksalu, kad, valdant krikščionių demokratų ir liberalų valdančiajai koalicijai, socialinio teisingumo principas taip ir netapo kertiniu politiniu principu, o jėgos struktūros tapo valdžios įrankiu prieš savos valstybės piliečius, turinčius kitą nuomonę nei politinio elito atstovai, kovojančių kaip prieš teroristus? Beje, prisiminkime, kad, valdant socialdemokratams, socialinė nelygybė Lietuvoje pasiekė iki tol nematytas aukštumas, o Lietuvos socialdemokratų partija nuosekliausiai įgyvendino nomenklatūrinį liberalizmą. Tad neverta stebėtis, jog šiandien krikdemais, liberalais ar socialdemokratais pasivadinę politikai vieningai pasisako už politinį, ekonominį ir socialinį *status quo*, kuris susidarė po didžiojo gėrybių persidalinimo, vykusio privatizacijos metu, ir labai nervingai reaguoja, kai išgirsta kalbant apie tai, kad dabartinė politinė sistema stovi ant gerokai

Status quo ar radikalios reformos?

ANDRIUS NAVICKAS

papuvusių pamatų.

Ilgą laiką mane stebino įvykiai, kurie vyksta Rusijoje, kai demokratas Gari Kasparov į prieš Vladimir Putin diktatūrą nukreiptus mitingus ėjo kartu su nacionalbolševikais ar komunistais. Kiek labiau suprasti įvykius Rusijoje pradėjau tik tada, kai panašūs dalykai prasidėjo ir Lietuvoje. Kas bendro tarp Dariaus Kuolio, Gintaro Aleknonio, Aurelijos Stancikienės, Naglio Puteikio, Romualdo Ozolo, Sauliaus Stomos, Algio Patacko bei Neringos Venckienės, kurie kalba apie tai, kad Lietuvoje demokratinei sistemai yra iškilusi rimta grėsmė? Kuolys – kultūrinis liberalas, Stancikienė – daugiau nei dešimtmetį buvo aktyvi konservatorė, Patackas – radikalus patriotas ir krikščionis, Ozolas – vienas nuosekliausių euroskeptikų ir etnocentristų, Venckienė – teisėja, kiek su prantu, niekada negalvojusi apie politinę veiklą, bet pastaraisiais metais paversta priešinišimi dabartinei sistemai politinė vėliava. Normaliomis politinėmis sąlygomis, kuriose veikia normalios politinės partijos ir žmonėms tarnaujanti teismų sistema, šie žmonės veikiausiai nebūtų pasukę į politiką ir rinkimuose balsuotų už skirtingas politines partijas.

išspręsti visų problemų, tačiau net jei jos sugebėtų įtraukti naujas svarbias problemas į politinę darbotvarkę, sugriautų dabartinį politinį ir verslo elito bendradarbiavimo modelį, teisingumo ir bendrojo gėrio galbūt būtų daugiau nei dabar.

Prisipažįstu, buvo metas, kai Lietuvos politiniame gyvenime mačiau tik dvi spalvas ir politikus skirsčiau į „patriotus“ ir „piktavalius“.

Džiaugiuosi, kad išsivadavau iš dvispalvės vizijos ir pradėjau matyti skirtingus atspalvius bei įsitikinau, kad kitamintis tikrai nebūtinai piktavalius, o „saviems“ turime kelti ne mažiau griežtus reikalavimus nei tiems, kurių pažiūroms nepritariame. Esu įsitikinęs, kad kiekvienoje Lietuvos politinėje partijoje yra padorių, sąžiningų žmonių, kurie nori tarnauti žmonėms, o ne svajoti apie galią ir privilegijas. Deja, taip pat yra ir galios narkomanų, kurie pasiryžę bet kam, idant patektų į valdžią ar išliktų joje. Sunkiausias klausimas – kaip padaryti viską, kas nuo mūsų priklauso, kad į valdžią patektų daugiau tarnauti žmonėms siekiančių politikų nei „galios narkomanų“? Tikrai pritariu Aurelijui Vergyrai, kad per rinkimus turime daug daugiau dėmesio kreipti ne į tai, ką politikas ar politinė partija žada, bet į tai, kaip elgėsi, ką darė iki šiol.

Taip pat manau, kad prieš šiuos rinkimus ypatinga atsakomybė teks viešiesiems autoritetams – asmeny-

Dabartinė partinė sistema Lietuvoje nuolat keičiasi, klausimų daugėja kur kas sparčiau nei atsakymų ir, labai tikėtina, spalio 14 dienos rinkimuose daugeliui iš mūsų bus itin sudėtinga atsakingai ir racionaliai apsispręsti.

Kitaip sakant, jei Lietuvoje liberalai, krikščionys demokratai, socialdemokratai ir kitos politinės jėgos nuosekliai atstovautų politinėms ideologijoms, vykdytų rinkimų pažadus ir atkakliai stengtųsi gydyti visuomenės skaudulius, tikrai galėtų mąstyti apie dvinarę ar trinarę partinę sistemą, galėtume vienareikšmiškai neigiamai vertinti naujai kuriamas politines organizacijas. Deja, panašu, jog ne tik Rusijoje, bet ir Lietuvoje valstybė ir visuomenė susiduria su sistemine problema, į kurias politinis elitas nekreipia dėmesio, ir tada į gatves, politinę veiklą eina tie, kurie atrodo kiek keistai, kurie neatitinka vyraujančio „respektabilaus politiko“ įvaizdžio, bet yra nuosirdžiai susirūpinę tuo, kas vyksta, ir reikalauja TIKRŲ permainų.

Jei mes manome, kad dabartinė politinė sistema susiduria su natūraliais augimo sunkumais ir tereikia kantrybės, laiko, lojalumo valstybės institucijoms, o problemos ilgainiui išnyks, tai natūralu, per rinkimus turėtume balsuoti už dabartinę politinę elitą (ar už valdžią, ar už opoziciją esantį). Jei mes manome, kad nepakanka Seime ir Vyriausybėje perstatyti kėdes, esą susidūrėme su rimtomis politinėmis ligomis ir būtinos esminės permainos, tačiau dabartinis politinis elitas nenori keisti iš esmės jam palankios sistemos, tai natūralu, kad kur kas įdėmiau ir atlaidžiau žvelgsime į naujų partijų kūrimosi vajú. Galbūt jos nesugebės

bėms, į kurių nuomonę ir argumentus kiti išsiklauso. Man asmeniškai ypatingai svarbu būtų išgirsti, kaip dabartinėse trikdančiose sąlygose siūlo rinktis arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, liuteronų vyskupas Mindaugas Sabutis, reformatas Tomas Šernas, evangelikas Giedrius Saulytis, kunigas Robertas Grigas, pranciškonai Arūnas Peškaitis bei Julius Sasnauskas, jėzuitas Gintaras Vitkus, marijonas Vaclovas Aliulis, ateitininkai Vidas Abraitis bei Reda Sopranaitė, poetas Marcelijus Martinaitis, rašytoja Vanda Juknaitė, dainininkė Veronika Povilionienė, laisvės kovų metraštininkas Andrius Dručkus, nepailstanti disidentė sesė Nijolė Sadūnaitė, žurnalistas Romas Sakadolskis, filosofai Kęstutis Girnius bei Arūnas Sverdiolas, sociologas Arūnas Poviliūnas, vertėjas Petras Kimbrys, teatrologė Irena Veisaitė, mokytojas Vytautas Toleikis, buvęs Šv. Sosto atstovas Vytautas Ališauskas ir dabartinė ambasadorė Irena Vaišvilaitė bei kt.

Spėju, kad šių žmonių nuomonės ir pasirinkimai skirsis, tačiau šiandien mums reikia ne nurodymų, receptų, bet argumentų, įvairių perspektyvų, sąžiningo dialogo. Kiekvienas turėsime apsispręsti pats ir prisiimti atsakomybę už apsisprendimą, tačiau prieš tai verta įdėmiai klausytis – tiek įvairių argumentų, tiek savo širdies ir sąžinės.

Sutrumpinta

Bernardinai.lt

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikait@gmail.com
Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

• Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

• Nenaudotų straipsnių nesaugoja.

• Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

El. paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Tokios intriguojančiai skambančios patarlės savo kaime anksčiau nesu girdėjęs. Kažin, ar ji turi ką nors bendro su kita, anksčiau girdėta patarle – „Sveikas būdamas negulk į ligotą patalą!“? Tokios mintys kilo paskaičius Beno Urbučio išvedžiojimus „Natione lituanes, gente multiculturalis“ „Draugo“ kultūriniam priede (2012 m. birželio 30 d.).

Panorau daugiau apie autorių sužinoti, bet internetas buvo gana šykštus, nebent pasibelstumei į jo „Facebook“ dureles. Likęs už durų vis dėlto sužinojau, kad tai tas pats žmogus, kuris prieš porą metų šiame laikraštyje rašė, kad „laimingi žmonės, kurie daiktus myli kaip žmones“ („Draugas“, 2009 m. vasario 28 d.). Atrodytų, jos Urbutis yra pripratęs į medžius laipti iš viršaus, bet toliau – rimčiau.

Jau minėtame straipsnyje Urbutis mini prancūzų tautą, bet greitai nuslysta į Prancūzijos tautą. Toliau (teisingai) rašo, kad (nors ir ne visi) esame Lietuvos piliečiai, bet kitame sakinyje jau porina apie Lietuvos tautą: „Esame Lietuvos tauta, jungianti lietuvius ir latvius (kuršius, žemgalius), gudus ir lenkus, žydus, totorius, karaimus. (...) mes priklausome Lietuvai, taigi jos Tautai.“ Niekada nebuvau girdėjęs apie Lietuvos tautą. Tai jau ne pirmas atvejis, kai lietuvių žiniasklaidoje painiojamos ar nėra skiriamos dvi sąvokos – valstybė ir tauta. Pilietybė – tai asmens priklausymas valstybei ir su tuo susijusi jo teisinė padėtis. Tautybė – tai priklausymas kuriai nors tautai. Sekant šiuo apibrėžimu, Urbutis savo straipsnyje paminėtas tautybes turėtų dėti į vienos valstybės – Lietuvos, – o ne į vienos tautos – lietuvių – rėmus. Tai nereiškia, kad šalia gyvenantys įvairių tautų, bet vienos valstybės piliečiai kitos tautybės asmenų nelaiko visaverčiais. Atrodo, kad tokią laikyseną prieš keletą metų pasirinko Europos Sąjunga. Nuo to bandė

„Nelipk į medį iš viršaus!“

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

neatsilikti ir Lietuva.

Rankose turiu leidinį „Pabėgėlis daugiakultūriškumo kontekste“ (2009 m. Lietuvos žurnalistų sąjunga), išleista įgyvendinant Europos pabėgėlių fondo Lietuvoje metinę 2008 m. programą. Knygoje aiškina ma apie daugiakultūriškumą, aptariamai mitai apie pabėgėlius, pristatomas pabėgėlių atspindys žiniasklaidoje. Rašoma, ką reikėtų atsiminti visuomenę informuojant apie pabėgėlius, primenama teisės aktų svarba. Toliau aprašoma gera užsienio šalių patirtis – ypač Švedijos – ir iš to gaunamos pamokos. Pagaliau, pristatyta nemažai geros praktikos pavyzdžių Lietuvoje. Žodžiu, paruoštą pagalbinką imk, įgyvendink jame duodamas gaires, ir pasaulis bus geresnis.

Geresnio pasaulio vizija buvo supurtyta Nyderlanduose, kur 6 proc. (vienas milijonas) gyventojų yra musulmonai. Šalies vyriausybė š. m. birželio mėnesį pranešė, kad ji yra pasiruošusi pažaboti daugiakultūriškumą ir sieks atsakyti pastangų, kurios praeityje skatino musulmonų įsikūrimą ir lygiagrečios bendruomenės sukūrimą šalyje. Nyderlandų vidaus reikalų ministras Piet Hein Donner birželio 16 d. šalies parlamentui pristatė įstatymo projektą. Štai keletas jo pranešimo pagrindinių minčių. Vyriausybė yra nepatenkinta daugiakultūriškumo modeliu ir planuoja peržiūrėti savo svarbiausius tikslus. Naujoje sistemoje Nyderlandų visuomenės vertybės taps pamatiniu šalies objektu. Tuo vyriausybė atsiribos nuo daugiakultū-

riškumo. Reikalingas visų piliečių didesnis dėmesys bendroms šalies vertybėms – kitu atveju visuomenė išsibarstys ir su laiku niekas, gyvenantis Nyderlanduose, nebesijaus gyvenęs savo krašte. Naujos integracijos gairės uždės daugiau atsakomybės imigrantams. Pastarieji turės išmokti šalies kalbą, ir vyriausybė griežčiau prižiūrės, kad Nyderlandų vertybės ir įstatymai būtų gerbiami. Vyriausybė pateiks įstatymų projektus, kur bus uždraustos prievartinės vedybos, kur bus susirūpinta imigrantų apranga, atgrąsinančia nuo darbų gavimo. Nuo 2013 m. pradžios vyriausybė uždraus veido slėpimą po skraiste (burka). „Nyderlandai perėjo liberalizmo stadijas ir suvokė, kad genčių skatinimas gali pražudyti visą šalį“, – teigia vidaus reikalų ministras.

Nyderlandų balsuotojai remia vyriausybės naują programą. Maurice de Hond apklausoje rasta, kad 74 proc. atsakovų nori, kad nauji imigrantai priimtų Nyderlandų vertybes. Net 83 proc. pritaria burkų uždraudimui viešosiose vietose.

Panašius rūpesčius išsakė Jungtinės Karalystės (JK) ministras pirmininkas David Cameron, kuris diskriminaciją ir separatizmą pripažino svarbiausiomis problemomis, kylančiomis iš islamiškojo ekstremizmo. Jis paragino šalies daugiakultūriškumo doktriną pakeisti bendru „nacionaliniu identitetu“ (lietuviškiau – „tautine tapatybe“). „Remdamesi valstybinio daugiakultūriškumo doktrina, mes skatinome skirtingas kultūras gyventi atskirus gyvenimi-

mus, atskirtus vienus nuo kitų ir nuo pagrindinės kultūros. Mes nesugebėjome pasiūlyti visuomenės, kuriai jie norėtų priklausyti, vizijos. Mes netgi toleravome tas bendruomenes, kurių elgesys visiškai nesiderina su mūsų vertybėmis“, – kalbėjo Cameron. JK ministras kritikavo britų visuomenės „pasyvios tolerancijos“ tradiciją, kai imigrantai paliekami ramybėje tol, kol jie gerbia įstatymus. Jis teigė, kad, norint sustabdyti buvusią „liberalią“ praktiką, šalis turi pasirūpinti, jog imigrantai kalbėtų jų naujųjų namų kalba, taip pat užtikrinti, kad jie būtų mokomi bendros kultūros ir mokymo programos pagrindų.

Neseniai ir Vokietijos kanclerė Angela Merkel pripažino, kad šalies mėginimai sukurti daugiakultūrę visuomenę visiškai žlugo. Merkel sakė, kad leidimas skirtingų kultūrų žmonėms gyventi šalia vienas kito neįsilyje, kur gyvena 4 milijonai musulmonų. Žiniasklaidos pranešimu, diskusijos dėl užsieniečių Vokietijoje kilo po to, kai buvęs bankininkas išleido knygą, kurioje jis kaltina musulmonų imigrantus Vokietijos visuomenės intelektu smukdymu.

Žiniasklaidoje rašoma, kad iš keturių pažangiausių šalių Europoje (Norvegija, Švedija, Danija ir Nyderlandai) dvi oficialiai atsiribojo nuo taip vadinamo „amerikietiško daugiakultūriškumo“. Tai Danija ir Nyderlandai. Šiose šalyse atsakoma specialių finansinių programų imigrantams ir siūloma visiems turėti tuos pačius išpareigojimus ir privilegijas. Taigi visi į naujai atrastą medį lips iš apačios. Taip ir turėtų būti.

Romualdas Kriaučiūnas – klinikinis psichologas, 2005 m. gavęs JAV LB Kultūros tarybos Žurnalistikos premiją už ilgalaikį darbą žiniasklaidoje.

NUOMONĖ, KOMENTARAS

Šių metų liepos 6 d. JAV LB Lemont apylinkės valdyba, V. Valaitytės ir G. Treinienės dėka, Dailės muziejaus patalpose, Pasaulio Lietuvių centre, Lemont, IL, suorganizavo iškilmingą Valstybės dienos – Karaliaus Mindaugo karūnavimo – paminėjimą.

Gimiau Tarybų Lietuvoje ir gerai pamenu, kaip mums visiems nuo mažens buvo kalama į galvą meilė Lenin. Jis visai buvo garbinamas tarybinių istorikų, rodomas pavyzdžiu, vaizduojamas kaip genijus. Niekas nedrįso tam prieštarauti ar tuo labiau suabejoti. Koks jis buvo iš tikrųjų – dabar jau ne paslaptis. Panašiai ir istorinis Lietuvos karalius Mindaugas yra gerbiamas dabartinių istorikų ir politikų. Tačiau istoriniai šaltiniai liudija visai ką kita – jis buvo klastingas žmogus, karūną gavęs mainais už pusę Lietuvos.

Karalius Mindaugas oficialiai skelbiamas pagrindiniu istoriniu lietuvių tautos herojumi. Panašius herojus turi dauguma tautų, jie simbolizuoja tautos susiformavimą, yra idealizuojami, o pasakojimai apie jų gyvenimą ugdo tautinį ir valstybinį tautos patriotizmą. Nuodugnai susipažinus su istoriniais dokumentais apie Mindaugo gyvenimą, galima susigraudinti iš nevilties. Istoriniai

Ar ne laikas baigti?

GEDIMINAS KAIRYS

faktai ir senovės metraščių komentarai apie Mindaugo asmenybę ir jo valdžios siekimo būdus liudija, kad Lietuvos valstybės simboliu yra paversta ne visai garbinga asmenybė. Dabartinėje Lietuvoje Mindaugas vaizduojamas kaip karžygys, prieš kurį nublanksta Kęstučio, Vytauto ir Gedimino gyvenimai. „Mindaugas buvo kunigaikštis Lietuvos žemėje ir pradėjo žudyti savo brolius ir sūnėnus, o kitus išvijo iš Lietuvos“, – pasakoja ištrauka iš Volynės metraščių. Išliko aprašymas ir apie Mindaugo pasikėsinimą į savo brolius Tautvydą ir Gedvilą bei į pastarųjų dėdę Vykintą (1248 m). Vardan taikos ir sąjungos su kalavijuočiais, Mindaugas nesvyruodamas išdavė savo tėvų ir protėvių tikėjimą.

1249–1252 m. persekiojami ir žudomi giminaičiai susivienijo ir surengė didelį sukilimą prieš Mindaugą. Būsimą Lietuvos karalių išgelbėjo tik storos Vorutos pilies sienos bei pikčiausio Lietuvos priešo – Livonijos ordino – pagalba, kuri buvo

suteikta su sąlyga, kad Mindaugas apsikrikštys. 1253 m. jis buvo paškelbtas karaliumi.

Šis įvykis dabar oficialiai pristatomas kaip Lietuvos valstybės sukūrimo aktas. Deja, istorikai labai nenoriai kalba apie kainą, kurią Mindaugas sumokėjo už pašventintą metalo gabalą – karūną. „Mindaugo tapimas karaliumi buvo iš esmės verslo sandėris, pagal kurį už karinę pagalbą bei karūną pikčiausiems Lietuvos priešams oficialiai buvo atiduota valdyti pusę Lietuvos žemių, įskaitant žemaičius, su visais ten gyvenusiais lietuviais“, – rašoma tinklalapyje Lietuvos. It

Daugybė dovanojimo raštų, pagal kuriuos kalavijuočiams buvo perleidžiamos lietuvių žemės, vainikavo 1260 m. „Lietuvos valstybės įkūrėjo“ pasirašytas dokumentas, pagal kurį Livonijos ordinas turėjo paveldėti visą karalystę, jei Mindaugas būtų miręs nepalikęs įpėdinių. Taigi Mindaugo tapimas karaliumi buvo verslo sandėris, pagal kurį už karinę pagal-

bą ir karūną Lietuvos priešams buvo atiduota valdyti pusę Lietuvos su lietuviais bei sukurtos sąlygos tam tikromis aplinkybėmis savintis visą Lietuvą.

Oficialūs Lietuvos istorikai paprastai apraudo ankstyvą Mindaugo mirtį ir vaizduoja, kad jis tapo klastingo sąmokslu auka. Nuslepiamas ir neviešinamas vienas iš Mindaugo karaliavimo epizodų. Mirus jo žmonai Martai, Mindaugas pagrobė į laidotuves atvykusią pastarosios seserį Daumantiene. Prisiminęs, kad būtų Daumantas buvo vienas iš Mindaugo nužudymo sąmokslu organizatorių, „ankstyva karaliaus žūtis“ įgauna kitokią prasmę. Vyra, siekiantį išlaisvinti savo pagrobtą žmoną, paprastai vadiname riteriu, o ne sąmokslininku, o pats Mindaugas tampa jau ne išdavystės auka, o nusikaltėliu, kuriam buvo įvykdytas teisingumas.

Gali būti, kad Makiavelio idėjų sužavėti oficialieji istorikai yra teisūs – be Mindaugo nebūtų tokios Lietuvos, kokia ji yra dabar. Vis dėlto norėtusi gyventi tokioje Lietuvoje, kurios pagrindinis istorijos herojus būtų jei ne iš tikrųjų padorus žmogus, tai bent toks, kurio niekšybės nepateko į metraščius. Ar ne laikas pabaigti Mindaugo garbinimo tradiciją?

TELKINIAI

Seattle, WA

Mokyklos įkūrėja ir mokytoja Inga Dabašinskaitė su savo auklėtiniais.

Seattle lietuviai tradiciniame „Baltic Rites of Spring“ festivalyje.

Pasižvalgykime, kas neseniai nutiko

NOMEDA LUKOŠEVIČIENĖ

Nuo praėjusios „Tulpė Times“ iki šios, kurią laikote rankose, praskrido trys kupini įvykių mėnesiai. Manau, kad tokio intensyvumo jau seniai neįjautėme, o gal ir iš viso niekada neteko patirti. Tempą sąlygojo būsimi nemenki renginiai šią vasarą ir rudenį. Tai gi pasižvalgykime, kas gi nutiko tame savame Seattle lietuvių kieme.

Vienas iš ryškiausiai sužibėjusių įvykių – „Lino“ lituanistinės mokyklos veiklos pradžia. Neįtikėtina, bet taikliai pasėta „Lino“ sėklėlė ne tik sėkmingai įsikabino į dirvą, bet ir išleido puikiausius želmenėlius. Turime gražų būrį mokinukų trijose, pagal amžių suskirstytose klasėse: „Aukštaičiai“ 3–6 metų, „Džūkai“ – 7–10 metų ir „Suvalkai“ 11–15 metų. Turim puikias mokytojas – Inga Dabašinskaitė, Ireną Blekys ir Romutę Barkauskaitė, kurioms talkina Rima Kelertas, Rūta Berger, Rimas Mikšys, Ieva ir Paulina Gaurys, Ingrida Sanders bei Reda Snapkauskienė. Apie įdomią mokomąją programą turbūt ir užsiminti nereikia. Tik trys mėnesiai šeštadienių susitikimų, bet kokie jie buvo šaunūs! Labai malonu mokyklos užbaigtuvių dieną matyti tiek daug naujų veidų, ypač jaunesnėse klasėse. Reiškia, mokyklos dėka auginsime gražų būrį ne tik lietuvių kalbos mylėtojų, bet ir būsimų stovyklautojų, šokėjų ir dainininkų. Vaikai juk taip greitai susidraugauja. O tuomet ir naujieji tėveliai turi

puikią galimybę pamatyti iš arčiau bendruomenės veiklą. Dar didesnio būrio moksleivių tikimės rugsėjo mėnesį. Pažiūrėkime, kokios žinutės pasibeldė į mokinių ir jų tėvelių pašto dėžutes.

Mokyklos įkūrėja ir mokytoja Inga Dabašinskaitė: „Štai ir prabėgo pirmieji mūsų mokyklos išbandymai. Kiekvienas užsiėmimas paliko susidomėjimą vaikų širdyse. Jų entuziazmas ir geranoriškumas mokyti bei bandymas kalbėti lietuviškai bu-

vo užkrečiantis. Tai suteikdavo noro ir minčių, kaip įdomiau ir turinčiau pasiruošti mokytojoms kiekvienai pamokai.

Kiekvieną šeštadienį sutiktas vaikas bandydavo kalbėti lietuviškai: kas pasakodavo savo išpūdžius, o kas tik kukliai pasisveikindavo. Galiu pasakyti tiek, kad po šių trumpų mokslo metų jau išryškėjo mokinių pažanga. Kiekvienas iš vaikų išmoko pasisveikinti/atsisveikinti, kiti – daugiau kalbėti lietuviškai tarpusavyje, o tretis – drąsiai reikšti savo mintis lietuvių kalba. Vaikų noras lankyti mokyklą – akivaizdus. Iš mano asmeninės patirties ir pokalbių su tėvais buvo girdima ta pati vaikų istorija: „Ar jau šeštadienis? Kiek dar naktų liko miegoti iki lietuviškos mokyklėlės? Ir kada gi tas šeštadienis ateis?“ Šie praveisti užsiėmimai atvėrė aiškesnes duris, kaip pasiruošti kitiems mokslo metams. Smagiausias pasakymas – „kukurūzų spragėsiai“. Ačiū, Mokytojos, už Jūsų bemieges naktis!”

Mokytoja Romutė Barkauskaitė:

„Labai labai didelis dėkui visiems už geranoriškumą, gerą nuotaiką ir šio nuostabaus projekto – ‘Lino’ lituanistinės mokyklos – palaikymą. Pats didžiausias dėkui Ingai už jos entuziazmą ir didžiulį įdėtą darbą, už man suteiktą galimybę (jau 9 metus gyvenant Amerikoje) nors truputį vėl prisidėti prie mieliausio darbo, kurį dirbau daugelį metų Lietuvoje. Visiems linkiu labai geros, šiltos ir saulėtos vasaros.”

Visi mes linkime gražios vasaros mūsų mokinukams. Nepamirškite skaityti lietuviškas knygeles. O jei jų pritrūksite savo bibliotekoje, kreipkitės į mokytojas. „Lino“ lituanistinė mokykla sėkmingai kaupia gražią Valerijos Sparkis vardo lietuviškų knygų biblioteką. Apie ją – tolimesniuose „Tulpės Times“ numeriuose.

Turbūt pati laukiamiausia savaitė vasaros metu dideliame būriui Seattle lietuvių bendruomenės vaikų – trečioji rugpjūčio savaitė, kurios metu visi susirenka į „Lanko“ stovyklą. Šių metų stovyklos vadovai Tonya ir Artūras Floria stovyklą planuoja jau ištisus metus. Daug šio darbo yra prie kompiuterio, tiesiog bendraujant su tėveliais ir vaikais, talkininkaujant latviams, ruošiant „Kurošos“ stovyklavietę ateinančiai vasarai.

Kiekvienais metais lėšų surinkimas stovyklai – rimtas klausimas. Tačiau lietuviai Seattle nusiteikę rimtus klausimus spręsti kiek galima linksmiau. Į kugelio balių svetinguose Audriaus ir Aušros Vaštakų namuose susirinko galingas būrys

valgytojų ir rėmėjų. Stalai lūžo nuo skirtingais receptais paruoštų kugelių. Čia puikavosi ir tradicinis kugelis su spirgučiais, ir su paslėptomis vištienos kulšėlemis, ir „tvirtai“ vegetariškas su cukinija. Padažiukai? Gardžiausi! Galėjai rinktis kvapnius spirgučius, svogūnėlius ar pirmąjį apdovanojimą gavusį grybų padažą. Negana to, mūsų kepėjos prikepė gardžiausių sausainių, pyragaičių, tortų, kuriuos pirkdami vėlgi rėmėme stovyklą. Tokią pačią misiją atliko ir „Kalnapilio“ alus. Aukų dėžutė smagiai pildėsi. Su bendruomenės rėmėjų pagalba galėsime šįmet išbandyti naujus projektus – žiesime puodus ir kepsime naminę duoną. Laukiame Jūsų!

Visa ši „Tulpė Times“ tiesiog bruzda nuo minčių ir nuotraukų primenančių, kad į Bostono Lietuvių tautinių šokių šventę iš Seattle išskrenda 59 šokėjai. O kur dar jaunųjų šokėjų tėveliai ir žiūrovai? Pasilikusieji namie, neturės su kuo net puodelio kavos išgerti. Seattle ištuštės. Džiaugiamės, kad dar prieš išvažiuodami savo pabaigtus šokius galėjome parodyti jau tradiciniame „Baltic Rites of Spring“ festivalyje. Ypač gerai jautėsi jauniausieji „Labas“ šokėjai. Tai buvo vaikams rimta generalinė repeticija. Dar kartą norim dėkoti „Labas“ vadovei Austinai De Bonte, „Lanko“ vadovei Neriai Palūnienei-Pupiūtei ir „Lietučio“ vadovei Zitai Petkienei. Dabar tik liks laukti atgarsių iš šventės!

„Tulpė Times“,
2012 m. birželis, nr. 2

Baigėsi pirmieji Seattle lietuvių lit. mokyklėlės „Linas“ metai.

Los Angeles, CA

Baltų laisvės lygos 31-asis pokylis

REGINA GASPARONIENĖ

Šio pavasario pabaigoje Los Angeles Latvių namuose buvo suruoštas Baltų laisvės lygos (Baltic American Freedom League, arba BAFL) 31-asis metinis apdovanojimų „Freedom Award“ vakaraspokylis. Į renginį iš Washington, DC atvyko JAV valstybės sekretorės Hillary Clinton atstovas, Šiaurės Europos ir Baltijos valstybių skyriaus direktorius Dereck Hogan, kuris priėmė BAFL'os skirtą apdovanojimą valstybės sekretorei už jos nuopelnus Baltijos valstybėms stiprinant ryšius politikos ir saugumo srityse.

Prieš pokylį vykusiame privačiame BAFL'os direktorių pokalbyje su svečiu dalyvavo kviestiniai Los Angeles, Latvijos, Lietuvos ir Estijos visuomenės veikėjai. Priėmęs Clin-

už pagalbą ruošiant Afganistano karių ir medicinos tarnautojus. Baltai moko ne tik Afganistane, bet ir padeda Armėnijai, Moldovai, Gruzijai. Lietuva yra aukšto išmokslinimo šalis, kur net 92 proc. žmonių turi specialybes, Latvija pasižymi išvystytu oro transportu, o Estija – stipriomis užsienio investicijomis. Amerika savo ruožtu dalinasi su Baltijos šalimis technologinėmis žiniomis, kurios padeda joms būti pasaulio ambasadorėmis.

Diskusijų metu daugiausia kalbėta apie Latvijos rusus ir saugios atominės energijos naudojimą. Į klausimą apie Rusijos valdžios kišimąsi į Latvijos vidaus reikalus svečias atsakė, kad latviai turi rasti išeitį tik per ekonominius ryšius su Rusija. Paklaustas apie Kaliningrade statomą atominę elektrinę Hogan užtikrino, kad jėgainės statymą ir jos

Iš k. į d.: Šiaurės Europos ir Baltijos valstybių skyriaus direktorius Dereck Hogan, BAFL'os pirmininkė Angelė Nelsienė ir direktorius Kęstutis Reivydas.

Iš k. į d.: Audra Nelsaitė-Narbutienė, BAFL'os vykdomoji vicepirmininkė ir pirmininkė Angelė Nelsienė, Šiaurės Europos ir Baltijos valstybių skyriaus direktorius JAV Valstybės departamente Dereck Hogan ir Romas Nelsas.

Angelės Nelsienės asmeninio albumo nuotr.

ton paskirtą BAFL'os apdovanojimą, Hogan savo kalboje pabrėžė, kad Amerikos politika Baltijos šalių atžvilgiu yra labai aiški – saugoti šių tautų laisvės nepažeidžiamumą. Tokį siekį parodo ir neseniai JAV valstybės sekretorės įvykusios kelionės į Baltijos šalis, Lietuvoje ji apsilankė net du kartus. Pasak Šiaurės Europos ir Baltijos valstybių skyriaus direktoriaus, tarp Baltijos šalių ir JAV nusistovėjo stiprūs politiniai ir verslo ryšiai, o NATO penktasis straipsnis yra stiprus kolektyvinės gynybos pamatas. Amerika yra dėkinga visoms trimis Baltijos šalims

saugumą prižiūri Europos komisijos griežti reikalavimai. Jis sutiko, kad buvusių okupuotų Baltijos šalių ryšiai su Rusija yra sudėtingi, bet jis dar kartą pabrėžė, jog valstybės iškilusias problemas turi spręsti tik per ekonomiką. Į klausimą apie prezidento Barack Obama pasižadėjimą Rusijai būti lanksčiu svečias atsakė, kad baltams NATO yra ir bus saugumo ramstis.

Nebuvo apeitas ir Rusijos protestavimo prieš raketinės sistemos Europoje įvedimą klausimas, nors JAV pakartotinai tikina, kad sistema nėra nutaikyta į ją. Anot kalbėtojo,

šis metas yra labai sudėtingas dėl prezidentinių rinkimų tiek Rusijoje, tiek Amerikoje. Paklaustas apie gynybinės sistemos įvedimo laiką Čekijos ir Lenkijos teritorijose Hogan atsakė, kad Turkija ir Rumunija tokią sutartį jau pasirašė. Kalbėdamas apie kibernetinius puolimus Hogan patvirtino, kad 2007 m. įvykdytas toks puolimas prieš Estiją buvo labai rimtas tarptautinis įvykis. Jis patikino, jog būsime NATO susitikime Čikagoje vienas iš svarbių klausimų bus elektroninės erdvės pažeidžiamumo ir NATO gynybos klausimai. Baigdamas susitikimą svečias užtikrino, jog JAV yra gerai žinomos Baltijos valstybių problemos su stipriu kaimynu.

Renginio pradžioje BAFL'os pirmininkė Angelė Nelsienė pasveikino susirinkusius ir padėkojo valstybės sekretorei už jos rūpinimąsi Baltijos šalių problemomis. BAFL'os direktorius Valdis Pavlovskis perskaitė JAV prezidento Barack Obama sveikinimo laišką, kuriame pabrėžiama, kad JAV visada stovėjo ir stovi šių atvirų ir demokratinių šalių laisvės sargyboje. Lietuvos Respublikos ambasadorius Amerikai ir Meksikai Žygmantas Pavilionis savo atsiųstame sveikinime išreiškė ypatingą priitarimą BAFL'os valstybės sekretorės Hillary Clinton pagerbimui. Jis taip pat įvertino BAFL'os sėkmingą veiklą, jai kelis dešimtmečius kovojant už Baltijos valstybių nepriklausomybę. BAFL'os veikla ir įtaka stiprino

Baltijos šalių siekius prisijungti prie labiausiai laisvę ginančių organizacijų kaip NATO ir Europos Sąjunga, savo sveikinime pastebėjo Pavilionis.

Pokylį vedęs Kęstutis Reivydas pristatė garbingą vakaro svečią, gerai pažįstantį Baltijos regiono šalis – Dereck Hogan. Jis yra dirbęs Baltarusijoje, Rusijoje, gerai moka rusų kalbą. Taip pat buvo paskaityta Amerikos valstybės sekretorės Clinton biografija. Aukštam Amerikos diplomatu išteikta Rūtos Šepetys knyga „Between Shades of Gray“, pristatyta BAFL'os valdyba, salėje esantys baltiečiai – politikai, mokslininkai, visuomenės veikėjai.

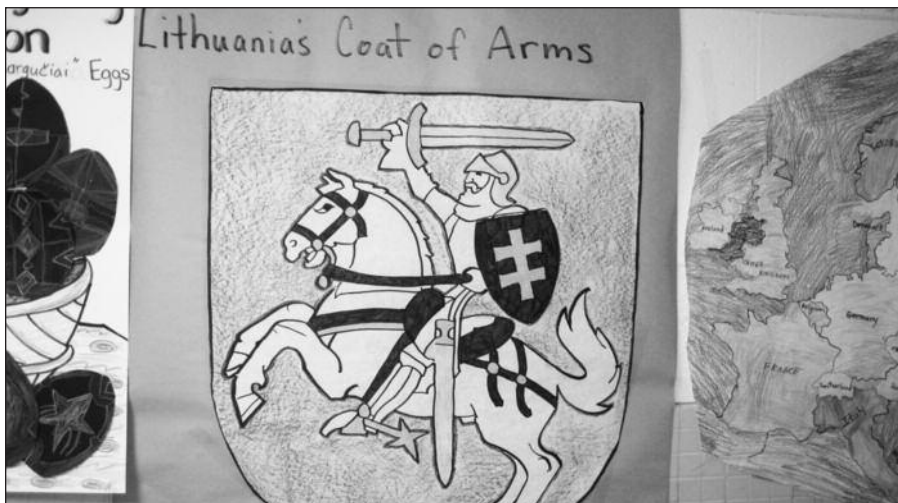
Po vakarienes latvių vyrų choras atliko unikalią, aukšto meninio lygio programą – dainavo lietuvių, latvių, estų, italų, afrikiečių, anglų, švedų liaudies dainas tų šalių kalbomis.

Vakaro programos pabaigoje Nelsienė, dėkodama dalyviams, kvietė visus ir ateityje remti BAFL'os darbus, nes jie vis dar yra labai reikalingi, kvietė daryti įtaką JAV Kongresui ir JAV valdžios atstovams įgyvendinant Baltijos valstybių saugumo, ekonomikos ir nepriklausomos energetikos projektus.

Pokylį finansiškai parėmė Amerikos lietuvių tarybos Los Angeles skyrius, estų visuomenė, Pietų California Latvių Bendruomenė, taip pat organizacija „Pietų California Latvių Daugavas Vanagi“.

Cape Cod, MA

Lietuva – Cape Cod mokinių akimis

Gailė Nolan, dirbanti mokytoja Cape Cod, MA pradžios mokykloje, savo auklėtiniam pasiūlė pasirinkti Lietuvą. „Buvo puikus vakaras, visiems labai patiko Lietuva“, – rašo Gailės sesuo Liuda Avizonienė.

„Draugo“ informacija

Larry Garbisch, Aleksa Harris, Richard Karat ir Dave (Dovydas) Matke, Oona Mekas, Joel Mosher, Carlos, Navarrette ir Steve Wroblecky. Nėra Rachel Kelley.

Mokomės kalbėti ir rašyti lietuviškai

Sunku pasakyti, kas suaugusius žmones skatina mokytis lietuvių kalbos – lietuviškos šaknys, noras aplankyti protėvių žemę ar tiesiog smalsumas? Tačiau tiesa yra tai, kad JAV kasmet atsiranda žmonių, norinčių tą kalbą pramokti. Grupė tokių – iš viso 12 mokinių – susibūrė prie Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos, Los Angeles, CA. Mokytoja Aldona Kudirkienė suaugusius mokinius supažindina su lietuvių kalba, istorija, literatūra.

Pasibaigus 2011–2012 mokslo metams mokytoja atsiuntė savo klasės mokinių darbus, kuriuose jie parodė, ko išmoko per mokslo metus. Dėkojame mokiniams, rašiusiems savo rašinėlius, linkime jiems toliau gilinti savo lietuvių kalbos žinias.

Redakcija

Perskaičius Maironio „Lietuva brangi“

Lietuva – turtinga tėvynė,
Kur lietuviai gražiai gyveno ir mirė.
Kiekvieną dieną visi esame didvyriai
Graži diena, dangaus mėlynė
Graži, nors ir sunkiai gyvename.

Galime matyti miškus ir girdėti juose dainas,
Kai mergaitės pradeda dainuoti.
Galime vaikščioti žalia žole.
Ir bemušant golfo kamuolį galėtume labdara padėti žmonėms.
Ir tuo pagerbti Dievą.

Taip, graži diena, graži tėvynė,
Kur miega žmonės turtingi ir paprasti.
Atverk akis, atverki protą,
Atidaryk savo širdį. Susijunk su vienu, susijunk su visais,
susijunk su didvyriais,
Didelė tauta – trys milijonai – mažiausia pasaulyje.

Žibėkime kaip žvaigždės. Padėkime tiems,
Kam pagalba reikalinga
Kad Lietuvos širdis augtų dar daugiau.
Ačiū už gražias dainas, ir neverk, Lietuva,
Yra tikrai lietus, Lietuva.

Vincas Bernota

***

Lietuva yra šalis, kur mano protėviai gyveno. Aš susipažinau su Lietuva, kai buvau labai jaunas. Mano tėvai dažnai kalbėjo apie Lietuvą ir jos žmones. Dar daugiau apie ją aš išmokau, kai lankiau lituanistinę mokyklą. Aš girdėjau apie Lietuvą ir supratau, kad ji yra labai gražus kraštas. Tuo laiku visi rūpinosi, kaip jai pakenks komunistai. Dabar Lietuva yra laisva, ir lietuviai visur džiaugiasi.

Lietuviams svarbu išsaugoti istoriją ir kultūrą, nes daug lietuvių ten jau nebegyvena, bet vis tiek nenori jos pamiršti.

George Bernota

***

Tauta mano protėvių, aš Tave gerbiu. Aš didžiuojuosi, kad mano šeimos šaknys Tavo gražioje žemėje.

Derlingi laukai, sodrūs miškai, gilūs, ramūs ežerai, energingos upės. Visą Lietuvos gamtą aš šlovinu.

Tu liūdėjai, kai Tavo sūnūs ir dukterys – mano šeima – su Tavimi atsisveikino gilioje senovėje. Tu džiaugiesi, kai aš aplankau tėvynę – Tavo anūkas sugrįžo!

Lietuva – tu pakerėjai mane. Mano brangi Lietuva, tu esi maža valstybė su didele širdimi.

Richard Karat

***

Šis eilėraštis kalba apie gražią tėvynę, kuri buvo sukurta senovės protėvių pasiaukojimu. Eilėraštyje rašytojas Maironis pina Lietuvos topografiją su spalvota augmenija, kuri yra unikali šiam kraštui. Jo meilė savo tėvynei išreiškta eilėraštyje.

Steve Wroblecky

***

„Lietuva brangi“ yra daugeliu atžvilgių panaši į gražią Amerikos tautinę giesmę. Ji turi daug bendrų temų: Dievą, tautiškumą, gamtą. Lietuvos dangus yra mėlynas, miškai yra žali. Lietuva kentėjo rusų priespaudą. Daug žmonių žuvo gindami savo Tėvynę.

Joel Mosher

***

Iš kairės: lietuviškai besimokančiųjų klasės mokytoja Aldona Kudirkienė, George Bernota, Vincas Bernota ir Chris Cole.

Mielas Maironi,
dėkui Jums už Jūsų eilėraščių, kuris rišasi su mano širdimi. Aš atsimenu, kai buvau Lietuvoje ir mačiau jūsų paminklą Kaune. Aš svarsčiau, koks žmogus Jūs tikrai buvote, į ką jūs kalbėjote savo eilėrašciais. Kai perskaičiau „Lietuva brangi“, aš supratau, kad jūsų žodžiai taikomi visiems lietuviams, net tiems, kurie toli nuo Lietuvos. Aš su Jumis sutinku – Lietuvoje dangus tikrai yra gražus ir mėlynas, miškai ir kalnai pasakoja Lietuvos istoriją. Aš mačiau ir mokiausi. Seni takai veda į mano duris. Aš esu jau trečios kartos lietuvis iš Čikagos, bet aš jaučiu, kad jūsų žodžiai tinka mano laikams, kaip tiko ir jūsų laikams.

Pagarbiai,

Dave (Dovydas) Matke

Perskaičius Maironio „Jūratę ir Kastytį“

Jūratė buvo jūros karalaitė, Kastytis – gražus žvejys. Jūratė nutarė jį nubausti, nes jis trukdė jos ramybę ir gaudė jos žuvis. Tačiau ji išsimylėjo jį. Jie buvo jos gintaro pilyje ir buvo laimingi.

Perkūnas, sužinojęs, kad Jūratė išsimylėjo mirtingą žmogų, baisiai supyko. Perkūnas nusprendė ją nubausti. Jis sunaikino Kastytį ir sugriovė Jūratės gintarinę pilį. Pilies gintariniai gabalai per audras dar ir dabar vandens išplaunami į krantą. Žmonės girdi Jūratės balsą audringoje jūroje, kai ji aimanuoja ir apverkia Kastytį.

Joel Mosher

***

Legenda „Jūratė ir Kastytis“ – graži pasaka apie amžiną deivę, kuri išimylėjo gražų žmogų ir buvo dėl to prakeikta.

Panašus pasakojimas yra Genesis knygoje, kur angelai nusileido iš viršaus, pasiekė žmonas gražias, žemiškas moteris ir prarado savo nemirtingumą. Įvairios kultūros pasiekė šitą Biblijos apysaką ir pritaikė savai kultūrai. Pavyzdžių yra romėnų ir graikų mitologijoje, Hans Christian Anderson ir Grimm pasakose.

Pasakoje „Jūratė ir Kastytis“ yra daug pamokų. Viena pamoka – būk laimingas, būdamas tuo, kuo esi. Tai ir priminimas, kad mūsų pasaulyje yra nematomų dalykų, kurie yra paslaptiniai ir gilesni už mūsų supratimą.

Steve Wroblecky

Nukelta į 11 psl.

Dave (Dovydas) Matke. „Jūratė ir Kastytis“.

?

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loresetim@gmail.com

Svarstoma, kaip susieti ES užsienio ir energetikos politiką

Briuselis (ELTA) – Europos Sąjungos (ES) išorės energetikos politika turi deramai atsakyti į iššūkius, kuriuos kelia priklausomybė nuo energijos išteklių tiekėjų, o su trečiosiomis šalimis ES turi kalbėti vienu balsu, pareiškė užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis ES užsienio reikalų ministrų susitikime Briuselyje. Užsienio reikalų tarybos posėdyje liepos 23 d. ministrai pirmą kartą svarstė, kaip susieti ES užsienio politiką ir energetikos politiką.

A. Ažubalis pabrėžė, kad ES su išteklių tiekėjais ir šalimis, per kurias jie eksportuojami, turi kalbėti vienu balsu, laikytis solidarumo principo ir užtikrinti vienodas sąlygas visiems tiekėjams. Be to, visos valstybės narės turi dalytis informacija apie susitarimus su trečiosiomis šalimis. ES institucijos – Europos Komisija ir Europos išorės veiksmų tarnyba – turi aiškiai pasidalyti darbus tarpusavyje ir tartis dėl energetikos politikos pastangų su valstybėmis narėmis.

Ministrai taip pat aptarė ES bendradarbiavimą su Rytų bendradarbiavimo šalimis Armėnija, Azerbaidžanu, Baltarusija, Gruzija, Moldova ir Ukraina. Lietuvai pirmininkaujant ES Vilniuje bus rengiamas trečiasis ES ir Rytų bendradarbiavimo šalių vadovų susitikimas.

A. Ažubalis sakė, kad iki susitikimo norint pasiekti reikšmingos pažangos Rytų bendradarbiavimo šalyse turi tęsti pertvarkas, o ES – nenuleisti akių nuo regiono. Ministras taip pat paragino ES padėti Rytų bendradarbiavimo valstybėms, netrukus rengiančioms rinkimus, išlaikyti pasirengimo vadovautis europietiškomis vertybėmis egzaminą.

Užsienio reikalų taryboje aptarta ir ES bendrosios saugumo ir gynybos politikos pažanga. Ministrai taip pat pasmerkė stiprėjantį smurtą prieš taikius gyventojus Sirijoje, aptarė padėtį Egipte ir tolesnį bendradarbiavimą su Libija po neseniai šioje šalyje surengtų parlamento rinkimų.

NATO energetinio saugumo kompetencijos centrui vadovaus plk. R. Petkevičius

Pulkininkas Romualdas Petkevičius Lietuvos kariuomenėje tarnauja nuo 1992 m. ELTA nuotr.

Vilnius (ELTA) – Lietuvoje įsteigto NATO energetinio saugumo kompetencijos centro (NATO ENSEC COE) direktoriaus pareigas pradėjo eiti pulkininkas Romualdas Petkevičius. Prieš paskyrimą į šias pareigas R. Petkevičius ėjo patarėjo pareigas Krašto apsaugos ministerijos Gynybos politikos ir planavimo departa-

mente, taip pat buvo vienas iš Centro steigėjų. 2008–2010 atliko tarnybą Vyriausiojoje jungtinių pajėgų Europoje vadovietėje, kur ėjo Lietuvos nacionalinio karinio atstovo pareigas. Yra ėjęs Lietuvos gynybos atašė JAV ir Kanadai pareigas. Buvo pirmasis KAM NATO departamento direktorius tuomet, kai Lietuva stėjo į organizaciją. Tarnybą Lietuvos kariuomenėje pradėjo nuo Karinių oro pajėgų. Yra baigęs Rygos aukštąją karo aviacijos mokyklą, mokėsis JAV tarptautinėje karininkų mokykloje ir Karinių oro pajėgų karo koledže. Yra įvertintas aukštais apdovanojimais.

NATO energetinio saugumo centras įsteigtas Lietuvoje veikiančio Energetinio saugumo centro prie Užsienio reikalų ministerijos pagrindu, išplečiant pastarojo veiklą, pertvarkant jį į NATO kompetencijos centrą ir suteikiant jam NATO tarptautinės karinės organizacijos statusą. Tikimasi, kad šį statusą NATO Šiaurės Atlanto taryba kompetencijos centrui suteiks iki šių metų pabaigos ir taip užbaigs akreditavimą.

Vilniaus ir Kauno rajonų savivaldybės kviečiamos prisijungti prie dvimiesčio projekto

Vilnius (ELTA) – Prie tolesnių Vilniaus ir Kauno dvimiesčio veiklų yra kviečiamos prisijungti dar dvi – Vilniaus ir Kauno rajonų – savivaldybės. Vilniaus ir Kauno dvimiesčio strateginio planavimo veiklose, be Vilniaus ir Kauno atstovų, jau dalyvauja aplinkinių savivaldybių – Trakų, Elektrėnų, Kaišiadorių atstovai.

Pasak Vilniaus miesto savivaldybės Vilniaus ir Kauno dvimiesčio strateginio planavimo komisijos pirmininko Edgardo Stanišausko, Vilniaus ir Kauno rajonai galėtų teikti siūlymus svarbiausioms dvimiesčio plėtros sritims: susisiekimui ir urbanistikai, aplinkosaugai, turizmui, kultūrai ir kt. ir taip prisidėti prie dvimiesčio idėjos vystymo, tapdami

lygiaverčiais partneriais.

Bendradarbiaudami miestai taip pat ketina dalyvauti kitamet Kanuose, Prancūzijoje, vykstančioje vienoje didžiausių Europoje nekilnojamo turto ir investicijų parodoje MIPIM. Renginyje ketinama pristatyti ne tik Lietuvą, čia vystomą verslą, bet ir 20 perspektyviausių investicinių dvimiesčio objektų. Be to, 2013 m. Lietuvoje ketinama surengti tarptautinę konferenciją apie Europos dvimiesčius ir trimiesčius.

Beveik prieš dešimtmetį pradėto dvimiesčio projekto tikslas – skatinti miestų bendravimą, plėtoti bendrą infrastruktūrą, tobulinti susisiekimą, įgyvendinti kultūros bei kitų sričių renginių bendrą organizavimą.

Amerikiečiai pagerbia Aurora mieste žuvusiųjų atminimą

New York (BNS) – Amerikiečių tauta prisimins ne žudiką, šaudžiusį Aurora kino teatre, o žuvusiųjų vardus ir jų didvyriškumą. Tai pareiškė JAV prezidentas Barack Obama, liepos 22 d. su Kongreso delegacija atvykęs į miestą Colorado valstijoje pareikšti užuojautos aukų šeimoms ir susitikti su nelaimę išgyvenusiais žmonėmis.

Apsilankymas Colorado valstijoje Jungtinių Valstijų vadovui buvo jau antras pastarąjį mėnesį – prieš tai prezidentas lankėsi valstijoje birželio 29 d., kad susipažintų, kaip kovojama su didžiuliais miško gaisrais.

Oficialiais duomenimis, naktį į liepos 20 d. įtariamasis – 24 metų James Holmes – atsinešė į Aurora

miesto kino teatrą šautuvą, kelis pistoletus ir ašarinių dujų granatas. Jam paleidus ugnį, žuvo 12 žmonių, dar apie 60 buvo sužeista.

J. Holmes uždarytas į vienutę, kur laukia, kol jam bus pateikti oficialūs kaltinimai. Be žudynių, jis gali būti kaltinamas ginklų gaminimu – nusikaltėlio bute buvo pilna savadarbių sprogstamųjų ir padegamųjų įtaisų. Policijai prirėkė kelių valandų, kad juos padarytų nepavojingus.

Jungtinėse Valstijose šiomis dienomis apraudamos nelaimės aukos – liepos 22 d. Aurora mieste vyko gedulingos pamaldos, į kurias susirinko šimtai žmonių. Gedulas truks iki liepos 25 d. – iki to laiko visos vėliavos šalyje bus nuleistos iki pusės stiebo.

Slovėnija grasina sutrukdyti Kroatijai įstoti į ES

Liubliana (BNS) – Slovėnija grasina sutrukdyti Kroatijai įstoti į Europos Sąjungą (ES) dėl neišspręsto ginčo dėl banko indėlių, kuris kilo dar prieš 1991 m. išyrant Jugoslavijai. Slovėnijos bankas yra skolingas pinigų indėlininkams kroatams.

Kroatija kitų metų liepos mėnesį tikisi įstoti į ES, bet ji taps ES nare tik tuomet, kai jos stojimo sutartį patvirtins visos ES narės, įskaitant Slovėniją. Nebeegzistuojantis bankas „Ljubljanska Banka“ kroatams indėlininkams skolingas apie 172 mln. eurų. Kroatija nori ginčą dėl indėlių spręsti dvišalėmis derybomis. Bet Slovėnija tvirtina, kad šį klausimą reikia įtraukti į platesnes derybas

dėl Kroatijos stojimo į ES. Slovėnija siūlo pradėti derybas, kuriomis būtų sprendžiami visi tokio pobūdžio ginčai tarp valstybių, kurios priklausė Jugoslavijai. Šioms deryboms vadovautų Bazelyje įsikūręs Tarptautinių atsiskaitymų bankas.

Slovėnijos užsienio reikalų ministras Karl Erjavec sakė, kad jis nori, jog Kroatija kuo greičiau įstotų į ES, bet prieš Slovėnijai patvirtinant Kroatijos stojimo sutartį reikia išspręsti „Ljubljanska Banka“ klausimą. Slovėnija, kuri yra iki šiol vienintelė į ES įstojusi buvusios Jugoslavijos šalis, taip pat tvirtina, kad Kroatija anksčiau sutiko ginčą dėl indėlių spręsti kartu su kitais stojimo į ES klausimais.

Norvegija mini pirmąsias A. B. Breivik surengtų žudynių metines

Oslas (BNS) – Norvegijoje minios šalyje surengtų žudynių metinės – ekstremistas Anders Behring Breivik pernai liepos 22 d. nužudė 77 ir sužeidė dar 242 žmones Osle ir Utojos saloje.

Tūkstančiai norvegų dalyvauja minėjimo renginiuose Osle. Šalies sostinės katedroje buvo aukojamos šv. Mišios už mirusiuosius. Norvegijos ministras pirmininkas Jens Stoltenberg padėjo vainikus Osle, vėliau su šimtais žmonių ir aukų artimaisiais keliavo į Utojos salą.

„Bomba ir kulkos buvo skirtos pakeisti Norvegiją. Tačiau Norvegi-

jos žmonės į tai atsakė tik dar labiau atsiremami į savo vertybes“, – sakė premjeras.

Dauguma A. B. Breivik aukų – jauni aktyvistai, Utojoje dalyvavę Darbo partijos jaunimo skyriaus stovykloje. Prieš patraukdamas į salą, teroristas prie vyriausybinių pastatų susprogdino sprogmenų prikrautą automobilį. Iki šiol daug pastatų nesuremontuoti. A. B. Breivik, kuriam teismas nuosprendį turėtų paskelbti kitą mėnesį, teigia, kad teroristiniais išpuoliais jis bandė neleisti musulmonams užvaldyti Norvegijos.

SPORTAS

Portas (ELTA) – 37-erių metų Lietuvos stipruolis Žydrūnas Savickas liepos 21 d. Porte (Portugalija) laimėjo galiūnų Čempionų lygos varžybų etapą. Antrą vietą užėmė serbas Ervin Katona, trečią – britas Terry Hollands. Galiūnai jėgas išmėgino šešiose rungtyse.

ELTA nuotr.

ŠVENTADIENIS

16 Eilinis sekmadienis

Pailsėkite

JOHN O'CONNELL

Prieš daugelį metų pasitaikė galimybė pabūti Sankt Peterburge, tuomet vadintame Leningradu. Tuo metu Rusijos vadovas buvo Michail Gorbačiovas. Komunistinė sistema vis dar veikė, nors ir buvo įgavusi švelnesnę formą. Buvo daug kalbama apie *glasnost* ir *perestroika*. Kas labiausiai įsiminė iš tos kelionės buvo tai, kad visko trūko, ir norint ką nors nusipirkti, eilėse reikėjo stovėti visą amžinybę.

Mūsų grupei buvo paskirtas gidas, ir tik gerokai įsibėgėjus savaitėi, jis ėmė mumis labiau pasitikėti. Kartą jis papasakojo, kad Rusijoje tuo metu darbas buvo vieta, į kurią einama, o ne veikla, kuria užsiimi, ar užduotys, kurias atlieki. Bet kuriuo atveju negalėjai našiai dirbti įstai-gose, kurias prižiūrėjo valstybė (o beveik viskas buvo jos kontroliuojama), kadangi buvo neįmanoma gauti įrankių ar atsarginių dalių, jei jie sugesdavo. Žmonės buvo įpratę laukti ir gauti alga, nesvarbu, ar tu dirbai, ar ne. Mūsų gidas pritarė, kad tokia sistema negera ir nepatvari, tačiau ji turėjo vieną didelį privalumą. Jos dėka žmogus turėjo daugybę laiko ir energijos kelioms dalykams: šeimai, draugams, šventėms ir linksmyboms.

Sovietų sistema seniai subyrėjo, ir respublikos nuėjo Vakarų pramintais takais; įsivaizduoju, jog pagrindinis dėmesys telkiamas ties nauda, pasiekimais, produktyvumu ir užmo-kesčiu. Neseniai, kalbėdamasis su bičiuliu, prasitariau, kad, kai atvy-

kau į Brėjų prieš 30 metų, pažinojau beveik visus, o dabar – beveik nė vieno. Paklausiau pašnekovo nuomonės: ar taip nutiko, nes dabar esu daug vyresnis? Jis pasakė, taip – tu vyresnis, tačiau yra ir dar kai kas daugiau. Šiais laikais vaikomasi naudos, produktyvumo, o šeimai ir draugystei nelieta daug laiko. Taigi svarbiausia yra išlaikyti pusiausvyrą tarp šių dviejų polių, nes mums reikia jų abiejų. Reikia naudos ir produktyvumo, nes kitaip sistema sugrius. Tačiau mums būtina rasti laiko šeimai ir draugams, kad žmonija nepražūtų.

Šiandienos Evangelijoje girdime, kaip apaštalai grįžta iš savo pirmosios misijos, pilni jaudulio. Tokia daugybė ateidavo ir išeidavo, kad apaštalai neturėjo kada pavalgyti. Jėzus suprato, ko jiems reikia. „Eikite sau vieni į negyvenamą vietą ir truputį pailsėkite.“ Ši istorija aiškiai iliustruoja būtinybę pailsėti, atitrūkus nuo nuolatinės pareigų rutinos. Ta pati žinia mus pasiekia ir iš Kūrimo pasakojimo. Dievas darbavosi šešias dienas, o septintą ilsėjosi. Jei Dievui reikia poilsio, akivaizdu, jog jo reikia ir mums. Prieš penkiolika šimtmečių Šv. Benedikto regula pasiūlė gerą formulę: tai maldos, darbo ir poilsio ritmas.

Didžiausia mūsų laikų bėda – kad mes esame per daug užsiėmę, visuomet skubame ir neturime laiko stabtelėti bei susimąstyti. Todėl svarbu tinkamai naudoti poilsio dienas, atostogas ir sekmadienius. Sekmadienis turi būti ne tik ta diena, kai einame į Mišias, tačiau ir kitais atžvilgiais turi skirtis nuo kitų. Labai svarbu retsykiais pakeisti aplinką – išsiruosti su šeima ar draugais pavalgyti ne namuose. Žinoma, gaminant valgių patiems galima taupyti pinigus. Tačiau ne tai esmė. Yra ir kitų svarbių dalykų, ne vien sutaupyti: tavo santuoka, tavo draugystės, tavo psichinė būklė. Jėzaus žodžiai yra labai prasmingi: „Eikite sau vieni į negyvenamą vietą ir truputį pailsėkite.“

Iš „ACP“ vertė **Dalia Žemaitytė Bernardinai.lt**

Dėmesio! Maironio lituanistinei mokyklai Lemonte šeštadieninei pamainai reikalingi: pradinės mokyklos mokytojai, istorijos mokytojas. Penktadieninei pamainai – lietuvių literatūros, istorijos, visuomenės mokslo mokytojai. Dėl smulkesnės informacijos prašome skambinti direktorei Godai Misiūnienei tel. **630-257-0888**. Jūs labai reikalingi puoselėjant lietuvių!

ATLANTIC Express Corp. **1-800-775-SEND**
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

Air Freight
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking
Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

**8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363**

SVEIKATA

Neatsisakykite česnako

NIJOLĖ NAUSĖDIENĖ

Apie česnaką ir jo gydomąsias galias rašiau jau ne vieną kartą. Tačiau ir vėl norisi prie jo sugrįžti, nes česnakas yra nepakartojamas vaistas.

Kad česnakas yra puiki profilaktikos priemonė nuo peršalimo ligų, geriausias antibiotikas, žino visi. Tačiau daugelis jį vertina ne tik dėl to – česnaku pagardinti patiekalai išsiskiria ypatingu skoniu ir aromatu. Vienintelė blogybė yra ta, kad jų užvalgius iš burnos sklindantis kvapas tikrai nebūna malonus. Tačiau vien dėl to atsisakyti puikios daržovės tikrai neverta, o kvapui panaikinti yra įvairių priemonių.

Nuo peršalimo ir piktučių dvasių

Senovės Egipte česnakai buvo būtina piramidės stačiusių vergų mitybos dalis. Česnakų į virusus dėdavo visai ne tam, kad jie taptų pikantiškesni ir skanesni, išmintingieji egiptiečių žyniai neblogai išmanė profilaktines česnakų ypatybes. Vergai, gaudavę česnakinį priedą, rečiau sirgo ir ilgiau gyveno, kartu taupydamo šeiminių lėšas – juk pirkti česnakus buvo gerokai pigiau negu naujus darbininkus. Beje, egiptiečiai visai nelaikė česnakų tik praciokams skirtomis daržovėmis. Svarbiausius piramidžių „gyventojus“ – faraonus – reikėdavo laidoti su česnaku galvute. Buvo tikima, kad daržovė gali praversti kelionėje į pomirtinį pasaulį.

Viduramžiais česnakai buvo ne mažiau populiarūs. Riteriai, trubadūrai, kilmingos damos ir paprastos valstietės būtinai su savimi nešiodavosi česnako skiltele, kad apsisaugotų nuo blogos akies ir panašių dalykų. Šiuolaikiniai tyrinėtojai mano, kad šis prietas yra susijęs su tuo, jog žmonės turėjo gana miglotą supratimą apie gydomąjį česnakų poveikį. Juk niūriaisiais viduramžiais šventai tikėta, kad visų ligų priežastis – nužiūrėjimas ir velnio pinklės.

Vertingosios medžiagos

Česnakuose yra eterinių aliejų, skleidžiančių specifinį kvapą. O eteriniuose aliejuose yra glikozido, kuris skaidosi ir išskiria stiprų antibiotiką aliciną, beveik prilygstantį penicilinui. 1720 m. Marselio gyventojai česnakais gydė marą. Be to, česnakuose yra fitoncidų, bakterijas naikinančių medžiagų, polisacharidų, jodo, vitamino C ir B grupės vitaminų. Šio augalo pagrindu kuriami vis nauji vaistiniai preparatai. Česnakas prailgina jaunystę ir yra puiki profilaktikos priemonė: jame esančios veikliosios medžiagos mažina blogo cholesterolio kiekį kraujyje, mažina širdies ligų tikimybę, padeda „sudeginti“ perteklinius riebalus, gerina galvos smegenų veiklą.

Česnakai tokie naudingi, jog juos dera laikyti ne šaldytuve, o namų vaistinėje. Dėl savo ypatingos cheminės sudėties česnakai iš tikrųjų yra puikus vaistas nuo daugelio ligų. Jie stiprina imunitetą, naikina mikrobus, ne ką blogiau už antibiotikus kovoja su peršalimo ligomis, palankiai veikia kraujagysles, gydo

dantenas, labai veiksmingai varo tulžį ir saugo nuo jos sąstovio.

Įrodyta, jog česnako fitoncidai pakankamai pražūtingai veikia stafilokokus, streptokokus, difterinę lazdelę, šiltinės bakterijas.

Kad riebalai nesikauptų ant kraujagyslių sienelių, užtenka suvalgyti vieną skiltele česnako. Ji atstoja 15 mg antioksidacinio vitamino C arba 4,5 mg vitamino E.

Česnakai suskystina kraują, jie kovoja su daugeliu organizmą alinančių ligų ir jį stiprina.

Česnakų terapijos pagrindai

Česnakai naudingi pirmiausia todėl, kad juose yra alijino. Būtent jis česnakams suteikia aštrumo ir specifinį kvapą. Pats alijinas organizmui nėra labai naudingas, bet kai tik jūs imate česnaką trinti ar kramtyti, jis virsta alicina – gamtiniu antibiotiku. Alicinas gali įveikti uždegimą, nuslopinti ligas sukeliančių bakterijų dauginimąsi, sustiprinti imunitetą ir apsaugoti nuo virusų bei infekcijų. Tačiau dar kartą priminsiu, kad česnakus būtina kruopščiai sutrinti.

Be priešūždegiminių ypatybių, alicinas gali sumažinti blogojo cholesterolio kiekį kraujyje, todėl česnakų mėgėjus rečiau kamuoja aterosklerozė bei širdies ir kraujagyslių ligos. Česnakai dažnai naudojami ir kaip profilaktinė priemonė nuo hipertenzijos. Šios daržovės gerai veikia arterinį kraujospūdį. Bet atminkite, kad, vartojami drauge su kai kuriais kraujospūdį mažinančiais vaistais, česnakai gali net pakenkti.

Italų mokslininkai nustatė, kad valgant daug česnakų, svogūnų ir kitų jiems giminingų daržovių sumažėja kai kurių tipų piktybinių auglių atsiradimo galimybė. Deja, pakanka česnakus virti ar kepti vos 45 sekundes, ir šių naudingų ypatybių jie nebetenka.

Mėgstama kultūristų daržovė

Dėl alicino česnakai tapo mėgstamiausiomis kultūristų daržovėmis – ši medžiaga padeda auginti raumenų masę. Tiesa, kad dvigalvių ir trigalvių raumenų apimtis imtų didėti, per dieną reikia suvalgyti ne mažiau kaip keturias česnako skilteles ir nevengti treniruotės. Alicinas gali pagerinti ir smegenų, nervų sistemos veiklą.

Beje, alicinas – toli gražu ne vienintelė naudinga česnakų sudedamoji dalis. Šiose daržovėse daug vitamino A (jo reikia geram regėjimui, odai ir gleivinėms), vitamino PP (gelbsti nuo nemigos ir depresijos), vitamino D (būtinai, kad organizmas įsisavintų kalcį ir fosforą) ir B grupės vitaminų (be jų retėja plaukai, ant odos atsiranda spuogų ir pūlinukų).

Česnako medicininiai receptai

Dėl savo naudingų ypatybių česnako galvutė gali pakeisti visą vaistinę.

• Jeigu sloguojate, pakvėpuokite česnako antpilo garu. Sugrūškite kelias česnako skilteles, sudėkite į mažą puodelį storu dugnu, užpilkite puodeliu vandens ir 20 minučių pakaitinkite ant mažos ugnies.

Nukelta į 9 psl.

PASKUTINĖ KADENCIJA.

Prezidento dienoraščiai

VALDAS ADAMKUS

Nr. 46

2006 metų rugpjūčio 1 diena, Vilnius. Karšta vasara. Ir darbe karšta nuo pirmųjų akimirų. Teko apsispręsti dėl patarėjo Dariaus Gudelio tolesnio darbo. Vyras pats prisikalbėjo, bendraudamas su spauda. Jo santykiai su kitais mano štabo nariais seniai buvo įtempti. Visi suprato, kad tik laiko klausimas, kada jis turės ieškotis kito darbo. Mėginau sudaryti jam sąlygas garbingai pasitraukti. Deja, jis pats viską sugadino, pirma laiko išsireklamavęs ir sukėlęs nereikalingus svarstymus spaudoje. Įvertinęs susidariusią padėtį, šiandien D. Gudelį atleidau iš patarėjo pareigų. Labai nemalonu, bet neturėjau kitos išeities. Viliuosi, kad ši pamoka padės jam tolesnėje profesinėje veikloje išvengti panašių klaidų.

Yra ir svarbių tarptautinės politikos naujienų. Ukrainoje dėl nesantaikos tarp Oranžinės revoliucijos lyderių nesiseka sudaryti vyriausybės ir į valdžią gali sugrįžti senosios jėgos. Lietuva suinteresuota, kad promaskvietiška stovykla nesusigrąžintų prarastos įtakos. Tai neigiamai atsilieptų visam regionui. Vakar dėl to ir Didžioji Britanija per savo ambasadorių Vilniuje išsakė susirūpinimą. Mūsų Užsienio reikalų ministerija ir mano štabas bandė surengti mano pokalbį su prezidentu Viktoru Juščenko, bet nepavyko. Mums teikia stebėti padėtį.

2006 metų rugpjūčio 7 diena, Vilnius. Seimo rūmuose prasidėjo Pasaulio lietuvių bendruomenės XII Seimas. Dalyvauja 150 delegatų iš 36 šalių. Kalbėdamas jiems, pabrėžiau, kad turime tik vieną Lietuvą, o jai svarbus ir reikalingas kiekvienas lietuvis, kad ir kur jis gyventų.

Šiandien susitikau su savo pirmosios kadencijos patarėju Albinu Januška, dabar dirbančiu Užsienio reikalų ministerijos sekretoriumi, ir Valstybės saugumo departamento direktoriaus pavaduotoju Dainiumi Dabašinsku. Nerimą kelia kalbos, kad prokurorai garantavo Viktorui Uspaskichui, jei jis grįš į Lietuvą, jo nesuimti, o kaltinimus pateikti tik administracinėje, bet ne baudžiamojoje byloje. Jei tai tiesa, galima pamanyti, kad prokuratūra jau atstovauja ne valstybės, o nežinia kieno interesams.

Neramu ir dėl Rusijos veiksmų. Akivaizdžiai mums daromas spaudimas – jau mėnuo, kai lenkų perimami „Mažeikių naftai“ netiekiami naftos „Družbos“ vamzdynų, prisdengus remontu. Gamykla žaliavos gauna per Būtingę, bet tai daug brangesnis tiekimo būdas.

2006 metų rugpjūčio 8 diena, Vilnius. Mano patarėjas Nerijus Udrenas patikino, kad padėtis „Mažeikių naftoje“ akyrai stebima. Manoma, kad Maskva „remontuos“ naftotiekį bent metus, o iš tikrųjų mėgins sužlugdyti mūsų naftos bendrovę. Tačiau naftos, beje, rusiškos, įsivežame tanklaiviais ir geležinkeliu. Kalbamės ir su kitais tiekėjais, nes su Venesuela. Aišku, kad nafta kainuos brangiau, bet „Mažeikių nafta“ nestabdys gamybos.

Įdomios informacijos gavau iš JAV ambasadoriaus patarėjo Steve'o

Hellmano. Jis teigia, kad Vašingtonas jau kelis mėnesius žinojo apie Maskvos ketinimus nutraukti naftos tiekimą vamzdynų „Mažeikių naftai“, nes šią įmonę rusai laiko savo turtu, kuris turi atitekti jų bendrovei „Rosneft“. Viena vertus, jie nori, kad lenkai kuo daugiau sumokėtų už savo pirkinį „Jukos“ kita vertus, vis viena sieks perimti „Mažeikių naftos“ kontrolę. S. Hellmanas išdėstė keletą galimų scenarijų. Visi jie siejami su „Jukos“, bankrotu ir Kremliaus ketinimais nusavinti šios bendrovės turtą. O nafta vamzdynų, jo nuomone, gali būti netiekiami iki pusantrų metų. Tačiau jis pataria vengti viešos konfrontacijos su Rusija, nesigriebti aštrios politinės retorikos. Svarbiausia mano išvada iš šio pokalbio – ES nieko realiai nedarys, kad nafta vėl tekėtų į Mažeikius, o Vašingtonas taip pat nežino jokių veiksmingų receptų.

2006 metų rugpjūčio 9 diena, Vilnius. Lietuva kenčia nuo sausros. Vyriausybės nutarimu paskelbta ekstremali padėtis. Tai, ką pats išvydau nuvykęs į sausros alinamus Panevėžio, Pasvalio, Biržų rajonus, gerokai pranoko televizijos reportažų vaizdus. Išties hektarai nudžiūvusios, derlių jau spėjusios užmegzti augalijos, suskeldėjusi žemė. Kur turėjo augti rapsai, javai ar uogų krūmynai, stirkso tik stagarai.

Kalbėjau su ūkininkais, ką reiktų daryti, kad netektų išnaikinti galvijų bandų ir būtų pasirošta kitų metų derliui. Aišku, kad negalima delsti, pagalbą būtina teikti jau šiandien. Laukti iki kitų metų vidurio, kol ateis ES fondų parama, būtų pražūtinga mūsų ūkiams. Raginsiu premjerą Gediminą Kirkilą jau kitą savaitę panaudoti valstybės fondų lėšas, o vėliau sulaukus ES paramos, sugrąžinti paimitus pinigų.

2006 metų rugpjūčio 10 diena, Vilnius. Išsikviečiau generalinį prokurorą Algimantą Valantiną. Kalbėjome apie Darbo partijos bylą. A. Valantinas paneigė mane pasiekusią informaciją, kad prokurorai susitarė su Viktoro Uspaskicho advokatais šiam grįžus į Lietuvą netaikyti jokių laisvės apribojimų ir leisti dalyvauti Darbo partijos suvažiavime už dviejų milijonų litų užstatą.

2006 metų spalio 20 diena, Lahti, Suomija. Pasaulio dėmesys nukreiptas į Europos Vadovų Tarybos konferenciją Suomijoje, Lahti mieste. Specialaus svečio teisėmis čia į vakarienę atvyko ir Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas.

Dėmesio vertas buvo mūsų susitikimas. Susidūrėme beveik kaktomuša, taip, kad neįmanoma nepastebimai prasilenkti. Rusijos prezidentas iškošė „labas vakaras“ ir, sakydamas, šaute šovė šalin nuo manęs. Aišku, tai pastebėjo šalimais stovintys ES valstybių vadovai. „O! Jis tikrai jūsų nemėgsta“, – išgirdau komentarą.

Lietuvai ši konferencija labai svarbi, nes svarbiausia pokalbių tema – energetika. Suomiai bijojo, kad, atvykus V. Putinui, mes galime sukelti įtampą pareiškimais apie „Mažeikių naftai“ nutrauktą rusų naftos tiekimą vamzdynų. **Bus daugiau.**

AKIŲ LIGOS

**DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER**
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
**4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL**
Tel. 708-422-8260

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
**6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638**
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

**SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500**

Neatsisakykite česnako

Atkelta iš 8 psl. Į kiek pravėsusią arbatą įpilkite šaukštelį citrinų sulčių ir išmaišykite. Kvėpuokite, kol antplis atvės.

- Peršalus, kosint ir skaudant gerklei padės česnakų nuoviras. Norint jį pasigaminti reikės į emaliuotą puodą įpilti 1 1/4 puodelio vandens ir, kai užvirs, suberti ketvirtį šaukštelio stambiai supjaustytų česnakų. Virkite 5 minutes ant mažos ugnies, tada nukaiskite, uždenkite dangčiu ir palikite atvėsti (45 minutes). Nuovirą nukoškite ir gerkite po pusę puodelio kartą per dieną.

- Priemonė nuo nuospaudų: česnako skiltele supjaustykite plonomis juostelėmis ir pleistru priklijuokite ant nuospaudų. Palaikykite per naktį.

- Kasdieną sukramčius po skiltele česnako, išvengsite peršalimo, slogos ir gerklės ligų.

- Senovinis vaistas nuo aterosklerozės: sutrintą česnako skiltele sumaišykite su puse sutrinto obuolio ir vartokite po 2 valgomuosius šaukštus 3 kartus per dieną.

- Nuo seniausių laikų česnakas laikomas viena geriausių aterosklerozės ir hipertenzinės ligos gydymo priemonių. Tuo tikslu patariama kasdien suvalgyti bent po 1-3 česnako skilteles.

- Sergant artritu, patariama kasdien valgyti česnakus arba vartoti česnakų aliejų. Mat česnakai neutralizuoja kenksmingą laisvųjų radikalų poveikį sąnariams. Sergant kepenų ligomis taip pat patariama valgyti česnakus, užgeriant juos vandeniu.

Kuo užkąsti?

Pagrindinė česnakų vertybė ir kartu trūkumas – specifinis kvapas, kuris daugumą atbaido. Česnakais pagardintas patiekalas kvėpia gana apetitiškai, tačiau juos valgiusių žmonių kvapas gali atbaidyti ne tik bakterijas ir mikrobus, bet ir aplinkinius.

Deja, visiškai atsikratyti padarinių, atsiradusių pakramsnojus česnakų, vargu ar pavyks, bet galima

juos nors kiek sumažinti. Štai produktai, kuriais įprasta užkąsti česnakus, kad pagerėtų burnos kvapas:

- citrinos ir kalendros. Manoma, kad jeigu su česnakais į patiekalą įdėsime dar ir šių produktų, kvapo nebūs;

- kmynai ir bazilikai. Rytuose šiais prieskoniais įprasta baigti valgyti bet kurią valgį. Teigiama, kad po tokios užkandos niekas netrukdytų bučiniams;

- obuoliai ir kavos pupelės sumažina nemalonų kvapą. Lengviau sukramtysime česnako skiltele kartu užsikąsdami obuolio ir česnako kvapas išnyks.

Na, o gardindami česnakais patiekalus nepamirškite iš kiekvienos skiltelės išimti šerdeles. Tai pagrindinis kvapo šaltinis.

Česnakinės įvairovės

- Graikai česnakus laikė vargšų maistu, todėl į Afroditės šventyklas nebuvo įleidžiami žmonės su česnakų kvapu.

- Restoranas „Garlic“, įsikūrus San Francisco, kas mėnesį sunaudoja daugiau kaip toną česnakų. Į deserto meniu įraukti ledai su česnakais, o vynų sąrašas yra „Chateau de Garlic“. Restorano šūkis – „Mes pagardiname česnakus maistu!“

- Daugiausia česnakų suvalgoma Pietryčių Azijoje.

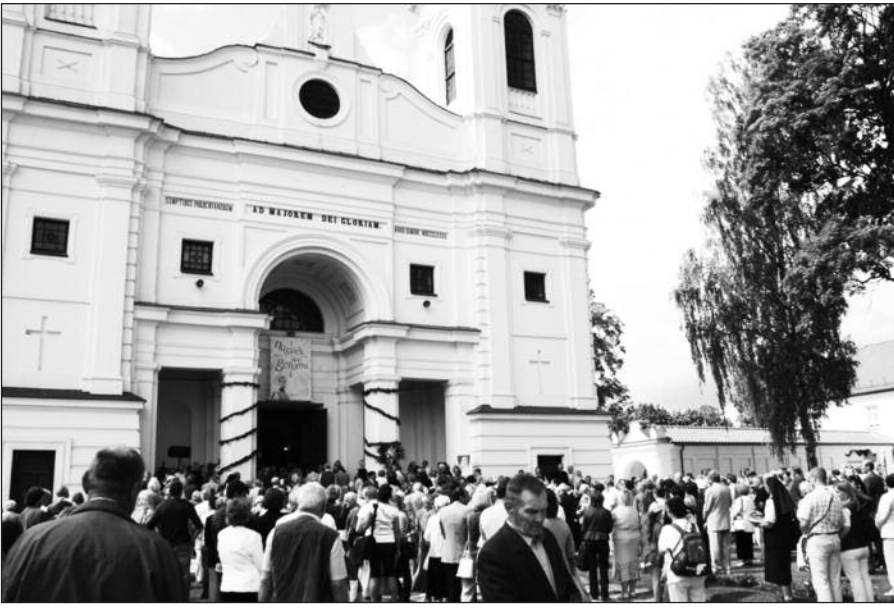
- Česnakų sultyse yra 20 proc. cukraus, tad česnakai – vienos saldžiausių daržovių, tiesiog mes to neįjuntame dėl juose esančių atrių medžiagų.

- Vartoiant česnakų 10 proc. sumažės blogojo cholesterolio kiekis kraujyje.

- Toronto mieste įstatymai draudžia važiuoti visuomeniniu transportu, jeigu prieš tai žmogus valgė česnakų.

Parengta pagal interneto spaudą

Nijolė Nausėdienė – natūropatijos, gydymo natūraliais būdais atstovė.

Tikintieji paskutinę oktavos dieną netilpo į prokatedrą.

Iškilmų dalyviai (iš kairės): Vatikano nuncijus L. Bonazzi, Vilkaviškio vyskupas R. Norvila ir kardinolas A. J. Bačkis.

Tikėjimas pal. arkivyskupo Matulaičio kanonizacija – vis stipresnis

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Sekmadienį, liepos 15-ąją, iškilmingomis šventomis Mišiomis Marijampolės šv. Arkangelo Mykolo prokatedroje baigėsi oktava – aštuonias dienas vykę palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio atlydai ir jo paskelbimo palaimintuoju 25-erių metų sukakties minėjimas.

Oktava, skirta 25-osioms paskelbimo palaimintuoju metinėms, prasidėjo liepos 8-ąją. Pagrindinis atlydų šūkis – palaimintojo pasakyti žodžiai „Blogį nugalėk gerumu“. Minėjimo oktavos iškilmes pradėjo jaunieji piligrimai, išvakarėse keliaudami pėstute į palaimintojo tėviškę Lūginės kaime, netoli Marijampolės, ir iš jos po naktinės Šv. Sakramento adoracijos sugrįžę į baziliką. Jaunimas eidamas meldėsi rožinį, giesmėmis šlovino Viešpatį.

Homiliją Vilkaviškio vyskupas Rimantas Norvila pradėjo pasveikindamas marijampoliečius, kitus tikinčiuosius, atvykusius iš Kauno ir kitų Lietuvos vietų. Palaimintojo gyvenimas, jo pasiaukojimas Dievui ir Bažnyčiai, ypač jo meilė Bažnyčiai, pabrėžė vyskupas, tebūna mums pavyzdžiu ir įkvėpimo šaltiniu kasdienybėje.

Po šv. Mišių visi susibūrė prie palaimintojo altoriaus, kur buvo liudijama apie gautas malones ir sudedamos votos – jų šiomet buvo penkios. Parapijos klebonas Andrius Šidlauskas perskaitė keletą liudijimų apie malones, gautas užtariant palaimintajam. Ypač svarbus buvo

vienas liudijimas, kuriame rašoma apie pagijimą nuo vėžio. Klebono nuomone, tai puiki galimybė pradėti tyrimą dėl stebuklo. Taip pat kalbėjo ir tikinčioji iš Druskininkų, liudijusi apie stebuklingą pagijimą nuo kaulų tuberkuliozės, apie malonę, kurią patyrė vargdienių seserims meldžiantis už ją ir prašant palaimintojo užtartimo.

Liepos 9-ąją Marijampolės bazilikoje kalbėta šv. Rožinio malda, kurią vedė palaimintojo J. Matulaičio draugijos nariai, gausiai dalyvaujant susirinkusiems maldininkams iš Alytaus dekanato, Pakruojo, Kauno, Šakių, Miroslavo, Kauno, Lazdijų, kitų miestų. Antroji atlydų diena buvo skirta katalikiškiems judėjimams ir bendruomenėms, tad joje gausiai dalyvavo palaimintojo J. Matulaičio draugijos nariai iš minėtų miestų, kartu meldėsi Gyvojo rožinio draugijos atstovai iš Žemės ūkio universiteto, Marijos legiono atstovai ir kitų maldos bendruomenių bei judėjimų nariai.

Kitomis atlydų dienomis buvo meldžiamasi už „Caritas“, Maltos ordino, Kolpingo draugijos narius ir visus socialinius darbuotojus bei savanorius. Ir vietos vyskupų Norvilos bei Juozo Žemaičio, ir atvykusių kunigų koncelebruotose šv. Mišiose buvo meldžiama palaimintajam Jurgiui Dievo palaimos ir pagalbos užtariant savanorius bei socialinius darbuotojus. Jaunieji „Caritas“ atstovai ir savanoriai bendruomenės maldoje kreipėsi į Dievą, prašydami laiminti socialinių darbuotojų ir savanorių

triūšą, kad jie visada ir visur nuširdžiai stengtųsi blogį nugalėti gerumu. O atnešdami aukas ant Dievo stalo prašė laiminti jų tarnystę, dėkojo už galimybę teikti džiaugsmą žmonėms, išreiškė norą būti bičiuliais neturtėliams, guosti pavargusius, mokyti dalintis su kitais tuo, ką turi.

Liepos 11-osios rytą atvyko piligrimai iš Varmijos arkivyskupijos Olsztyn miesto, Lenkijoje, kurie jau 22-ą kartą pėsčiomis keliauja į Vilniaus Aušros Vartų šventovę. Tą dieną melstasi už politikus, savivaldos, švietimo, teisėsaugos, krašto apsaugos, priešgaisrinės gelbėjimo ir visų bendro gėrio tarnybų darbuotojus. Homiliją sakęs kunigas Ričardas Doveika, apibendrinamas savo pamokslą, paragino visus prisiminti ir priimti gilius palaimintojo išminties klodus, o nūdienos vartotojiškai visuomenei krikščionys turėtų perteikti žinią ir daryti konkrečius meilės darbus.

Liepos 12-ąją bazilika sutraukė daug tikinčiųjų, kurie meldėsi už vyskupus, kunigus, seminaristus, vienuolius ir vienuoles, tikybos mokytojus ir katechetus. Ši diena taip pat buvo skirta Lazdijų dekanato tikintiesiems, todėl šventovėje meldėsi ir piligrimai iš Punsko (Lenkija), Piavašiūnų, Kučiūnų ir kitų Lietuvos vietų.

Homiliją pradėjęs sveikinimu vyskupas emeritas Žemaitis pasižiaugė palaimintojo jubiliejumi ir prisiminė prieš 25-erius metus buvusią liepos mėnesio 12-ąją dieną, kai bažnyčioje ir šventoriuje susirinkusi minia džiūgavo ir dėkojo dangui už dar vieną palaimintąjį. Visi tada, 1987-aisiais, kai buvo minimos Lietuvos krikšto 600-osios metinės, jau jutė, kad kyla laisvės banga, o dar po metų gimė Sąjūdis, atvedęs Lietuvą į 1990 m. kovo 11-ąją.

Netrukus moksleivius tikybos pradėjo mokyti kunigai, bet greitai kilo būtinybė rengti katechetus ir Vilkaviškio vyskupijoje jau 1989 metų pabaigos pradėtas tikybos mokytojų rengimas, o po kelių mokymų buvo pasiruošę dirbti apie 800 katechetų.

Maldoje buvo prašoma Viešpaties laiminti ir globoti vyskupus, kunigus, diakonus, vienuolijų narius, tikybos mokytojus bei katechetus, stiprinti tikėjimą ir pasitikėjimą, o palaimintąjį Jurgį apdovanoti šventųjų garbe.

Kitas oktavos dienas buvo meldžiamasi už ligonius, neįgaliusius

ir gydytojus, už sužadėtinius, dar vienas ir iširusias šeimas, vaikus ir visus tarnaujančius šeimų sielovadoje.

Pagrindines šv. Mišias liepos 15-ąją aukėjo Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis, pamoksle kalbėjęs apie tikėjimo ir artimo meilės svarbą. „Žemėje negali būti taikos, jei Dievas nieko nereiškia“, – sakė kardinolas. Jis apgailestavo, kad nūdienos pasaulyje daug egoizmo, noro viską turėti ir nieko neduoti. Kardinolas dar ir dar kartą ragino atsigręžti į palaimintojo Matulaičio gyvenimą, jo pasišventimą ir idealus. „Visada atsiminkim, kad daugėjant gėrio blogis mažta“, – sakė jis.

Kartu su kardinolu Mišias koncelebravo Vatikano nuncijus Lietuvoje Luigi Bonazzi, visi Lietuvos vyskupai, dalyvavo gausus būrys marijonų kunigų iš Lietuvos, Italijos, Brazilijos, Lenkijos, Jungtinių Amerikos Valstijų, kitų šalių. Į iškilmes atvyko ir Lietuvos premjeras Andrius Kubilius, daug Seimo narių, Vyriausybės atstovų.

Visas aštuonias atlydų dienas buvo meldžiamasi už tai, kad arkivyskupas Matulaitis būtų kanonizuotas – paskelbtas šventuoju. Tikintieji yra įsitikinę, tad ta diena vis labiau artėja. Jie prisimena, kad prirėkė 34 metų, kol vyko jo beatifikacijos procesas ir arkivyskupas 1987 metais buvo paskelbtas palaimintuoju.

Visi 2012-ieji yra paskelbti palaimintojo J. Matulaičio metais, kai įvairūs jam skirti renginiai vyksta įvairiose Lietuvos vietose. Neseniai netoli Marijampolės esančios Skardupių parapijos tikintieji dalyvavo atidengiant daugiau nei dviejų metrų aukščio paminklą, stovintį šalia parapijos namų. Tai – Skardupių parapijos klebono Petro Kanapkos pastangomis pastatyta skulptūra-biustas palaimintojo Jurgio Matulaičio garbei ir atminimui įamžinti. Postamente skulptorius Zigmas Buterlevičius įamžino vyskupo Jurgio Matulaičio pasirinktą vyskupiškąjį šūkį „Nugalėk blogį gerumu“, pabrėžiantį meilę visiems. Kuriamame Visų šventųjų parke iškilusį pirmą paminklą pašventino apaštalinis nuncijus Bonazzi. Prie jo svečias pasodino šermukšni.

Įvairūs renginiai, skirti Matulaičio beatifikacijos 25-erių metų sukaktčiai, vyks ir toliau. Tikintieji rinksis ir dar karščiau melsis, kad arkivyskupas pagaliau būtų paskelbtas šventuoju.

Buvo meldžiamasi ir prie palaimintojo kapo jo vardo koplyčioje.

A. Vaškevičiaus nuotr.

Perskaičius Maironio „Jūratė ir Kastytis“

Atkelta iš 6 psl.

***

Kai aš skaitau šią baladę galvoju, ką autorius norėjo mums pasakyti? Ar yra čia koks nors slaptas pamokymas? Ar šita poezija yra reikšminga?

Maironis „Jūratė ir Kastytis“ pasakoja legendą apie draudžiamą meilę tarp žmogaus ir dievaitės. Iš pradžių viskas gerai einasi, bet po to – staiga blogai. Perkūnas supykęs užmušė Kastytį ir sugriovė Jūratės rūmus.

Mums pamoka – geriausia būti su į save panašiais žmonėmis. Mes taip pat sužinome, kodėl tiek daug gintaro randama Lietuvos pajūryje.

Svarbiausia pamoka – žmogus gali laimėti „Lotto“, bet po to turi būti atsargus!

George Bernota

Dainius ir višta Margarita

„Dainiau, bėk į darbą, – rėkė tėvas –
Negrįžk, kol neturėsi šimtą grybų!“

Saulė pradėjo šviesti, lietus nustojo.

Su dideliu krepšiu Dainius šypsojosi,

Jis žinojo, kur galima rasti grybų – didelių, skanių.

Tiesiai į tamsius miškus Dainius ėjo.

Tikrai, grybai, kurie auga miško viduryje,

Yra skaniausi ir didžiausi.

„Lietuvos miške, po medžiais šokinėjo višta Margarita –

Ant plikų kojų – plaukai, ilgi ir raudoni,

Pečiai – plaukais apdaugę“, – taip dainavo miškų dainos.

Bet, kaip niekas negirdi, kada medžiai krinta miške,

Tai ir vištos Margaritos dainos Dainius negirdėjo,

Užimtas, laimingas ir linksmas Dainius

Daug gražių, rudų grybų rado.

„Ponas Dainiau, kaip gerai jūs dirbate, – tarė mergaitė, pusiau višta.

– Suradai tiek daug rudų grybų,

Pailek minutę. Iškepsiu tau skaniausią kiaušiniene su tavo grybais.

Aš esu višta Margarita, miško šeimininkė!“

Dainius pašoko išsigandęs, nustebo pamatęs tokį bjaurų gyvūną –

Pusiau višta, pusiau mergaitė purvinais raudonais plaukais.

Bet jis buvo alkanas. Prie ugnies Dainius atsisėdo.

Tai skani kiaušiniene su rudais grybais!

Dainiaus akyse pradėjo žaisti ugnies spinduliai,

Širdis pradėjo drebėti ir kvapo pritrūko,

Kai višta Margarita pradėjo šokti!

Dainius bandė atsistoti, jam galva apsvaigo

Ir spalvos aplinkui mirguliavo: geltona, žalia, raudona!

Bėgo arčiau vandens, apačioje vandens bangos,

Kur dainuodama višta Margarita maudėsi.

„Dėmesio!“ – Perkūnas atsibudo, garsiai nusižiovavo.

Dar kartą lyti pradėjo. Dainius ir višta Margarita –

Abudu šlapi, po krentančiu vandeniu dar šoko.

Ugnis užgėso, muzika sustojo, daugiau dainos nesigirdėjo.

Bet Dainiaus akyse dar šokinėjo višta Margarita su vištos kojomis.

Perkūnas išsimiegojo ir sukluso, nes triukšmas garsiai girdėjosi.

„Ką jūs darote šlapi miške?! – Dainiaus tėvas šaukė. –

Kur grybai, kuriuos aš tave siunčiau surasti?“

Mūsų draugas Dainius, šlapias ir pavargęs,

Dar vieną kartą savo galvą į vandenį panėrė,

Su višta Margarita pasibučiavo.

„Vaikai! Kai atsikelsite iš smagaus miego,

Kada užuosite karštos kavos kvapą,

Atsiminkite Dainių ir vištą Margaritą

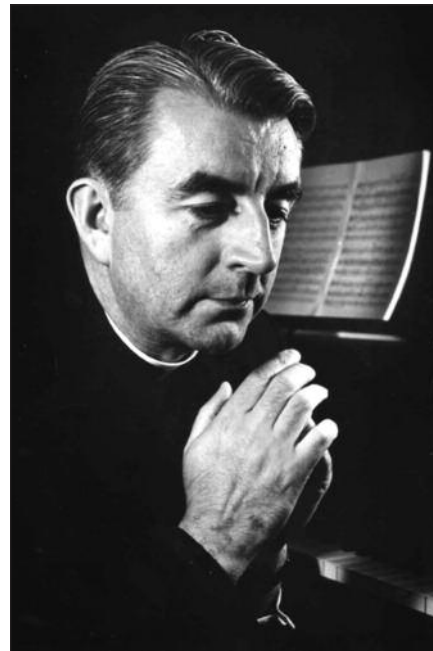
Ir pradėkite kiekvieną dieną skaniais pusryčiais!“

Vincas Bernota

Tėvo B. Markaičio gimimo 90 metų sukaktis

Šių metų liepos 7 d. kompozitoriui tėvui jėzuitui Bruno Markaičiui, SJ suėjo 90 metų nuo jo gimimo. Kadangi 1961–1967 m. jis buvo lietuvių jėzuitų provincijolas, tuo pačiu daugiau dirbant jėzuitų pastatytame Jaunimo centre, nebuvo daug progų dažniau su juo pasimatyti. Bet buvo kuo pasididžiuoti, kai Čikagos lietuvių opera 1965 metais, diriguojama

maestro Aleksandro Kučiūno, (be Verdi „Requiem“) pastatė Markaičio „Vilniaus varpų“ kantatą (žodžiai Kazio Bradūno) su pilna Čikagos simfoninio orkestro sudėtimi, tuo koncertu pagerbiant per 25-erius Lietuvos okupacijos metus žuvusiuosius.

Kompozitorius kun. Bruno Markaitis, SJ.
Algimanto Kezio nuotr.
„Draugo“ archyvas

Koncertas įvyko Čikagos miesto centre esančiame „McCormick“ teatre, dalyvaujant 5,000 žiūrovų. Markaičio kantatoje solistų partijas atliko Prudencija Bičkienė, Alvina Giedraitienė ir Algirdas Brazis. Man buvus vienam iš trijų chormeisterių, paruošusių chorą šiam koncertui, pačiam teko prisidėti prie koncerto ir dainuoti chore.

Markaitis sukūrė daugiau kaip 100 vokalinės ir instrumentinės muzikos kūrinių. Prieš „Vilniaus varpų“ jis sukūrė religinę poemą „Kančios naktis“, kurią dar 1958 m. atliko Stasio Sodeikos vadovaujamas „Dainavos“ ansamblis. Vėliau jis parašė oratoriją „100 Suns“ simfoniniam orkestrui, chorui ir solistams, net ir baletui, kurią pats dirigavo Loyola University.

Kun. Markaitis mirė 1998 m. gruodžio 23 d. netoli Honolulu, Havaii.

Parengė Faustas Strolia

SPYGLIAI DYGLIAI

Jeigu vyras dovanoja gėles be priežasties, vadinasi priežastis vis dėlto yra...

Jeigu ant moters rankos žiedas, ji tikriausiai ištekėjusi. Jeigu karoliai, tai nieko nereiškia. Jeigu žiedas ir karoliai – ji ištekėjusi, bet tai nieko nereiškia.

Varžtas, įkaltas plaktuku, laikosi stipriau, negu vinis, išukta atsuktuvu.

Kai moteris sako, kad neturi ką apsirengti, vadinasi, nebeliko naujų rūbų. Kai tai sako vyras – nebeliko švarių.

Jeigu jums ilgai neskambina giminės ar draugai, jiems viskas gerai.

Ne tiek baisūs rusų tankai, kiek girta jų įgula.

Padaryti moterį laiminga nesunku, sunku pačiam tuo pat metu išlikti laimingam.

Atleiskite, kad aš kalbu, kai jūs pertraukiate.

Apmaudu, kai tavo svajonės išsipildo kitiems!

Yra toks prietaras: ko bijai, tas ir nutiks. Nusprendžiau bijoti praturtėti ir sulieknėti.

Brangus Kalėdų seneli, padovanok man naują vaikina, o senąjį pasiimk sau – į elnius...

Guliu ir galvoju: reikėtų grindis išplaut, drabužius išskalbt, išlygint, gėles paliet... Guliu ir galvoju: vis dėlto ūkiška moteriškaitė esu.

Parengė Irena Nakienė-Valys

**„DRAUGĄ“
galite užsisakyti
ir internete**

www.draugas.org

SIŪLO DARBĄ

Energetic Aircraft cleaning people, Chicago O'Hare.
\$8.25–8.50/h. All documents needed. Please contact Mark at prodirect@ymail.com

Driver/Helper, O'Hare,
\$13/h
Must be 24 or older.
Please contact Mark at prodirect@ymail.com

Supervisor needed for a cleaning company at O'Hare Chicago.
Must have Janitorial/Supervisory Exp., All documents, IL Drivers License + English.
\$37K+Benefits.
Please send your resume to prodirect@ymail.com
Or fax 1-630-355-2455

**Dabar galite įsigyti visus
2011 m. „Draugo“ numerius
su „Kultūros priedais“
kompaktinėje plokštelėje (CD)**

Tel. 773-585-9500
DRAUGAS
4545 WEST 63RD STREET • CHICAGO, IL 60629-5532

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **JAV LB Lemonto apylinkės Socialinių** reikalų skyrius trečiadienį, liepos 25 d., 2 val. p. p. kviečia visus į PLC skaityklą, kur matysite filmą apie Aukštaitijoje visuomeninius renginius garsėjantį mažą Alantos miestelį. Iš Alantos apylinkių kilęs dr. Vinco Kudirkos draugas dr. Jonas Gaidamavičius (Gaidys) – vienas iš „Varpo“ laikraščio steigėjų ir bendradarbių.

■ **Sekmadienį, rugpjūčio 19 d., 12:30** val. p. p. Pasaulio lietuvių centro (14911 127th St., Lemont, IL) didžiosios salės vakarinėje dalyje vyks Lietuvos vaikų globos būrelio „Saulutė“ Atviro žodžio forumas. Bus kavutė.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Liepos 26 d. nuo 5 val. p. p. iki 8 val.** v. Saint Peter's Church (619 Lexington Ave. at 54th St., New York, NY 10022) vyks lietuvių kilmės dailininkės Adrianos Rostovsky parodos iš perdirbtų žaliavų atidarymas.

■ **Rugpjūčio 5 d., sekmadienį, rengiama** penktoji Lietuviško paveldo diena The Anthracite Heritage Museum (159 Cedar Ave., Scranton, PA 18505). Bus rodoma nufilmuota Charles Halka opera „Julius“. Meninę programą atliks solistė Marytė Bizinkauskas, akompanuos Michael N. Andrew. Operos plakatą sukūrė dailininkė Ada Sutkuvienė. Įėjimas 5 dol. Tel. pasiteirauti 570-963-4804.

■ **Kviečiame rugpjūčio 8–28 dienomis** d. apsilankyti vaikų meno parodoje „Multiculture Multimedia“, kurioje dalyvauja ir lietuvaite Ona, Ūla ir Aušra Prenevičiūtės. Paroda veiks National Association of Women Artists, Inc. (80 Fifth Ave., suite 1405 NYC, NY 10011) Priėmimas – rugpjūčio 16 d. nuo 5 val. p. p. iki 7 val. v. Galerijos darbo valandos – antradienis-penktadienis nuo 10 val. r. iki 5 val. p. p. Tel. pasiteirauti 212-675-1616. Daugiau apie parodą sužinosite: www.thenawa.org

■ **Rugpjūčio 11–12 dienomis Frackville, PA** vyks jau 98-asis kasmetinis lietuvių festivalis „Lithuanian Days“. Šių

metų tema: lietuvių papročiai ir tradicijos. Daugiau informacijos rasite tinklalapyje: www.kofl144.weebly.com

■ **Rugpjūčio 12–19 dienomis Seattle, WA** veiks lietuvių šeimų vasaros stovykla „Lankas“. Stovyklos vadovai Tonya (tonyanicoleiverson@gmail.com) ir Artūras (arturas.floria@gmail.com) laukia gražaus būrio vaikų ir jų tėvelių.

■ **Rugpjūčio 17–25 dienomis Battle Creek, MI**, vyks karšto oro balionų pasaulio varžybos, kuriose dalyvaus ir oreiviai iš Lietuvos. Daugiau informacijos apie varžybas rasite <http://www.balloonworlds2012.com/>

■ **Neringoje rugpjūčio 19–26 dienomis** vyks stovykla suaugusiems. Programoje: katalikybės pagrindai, Šv. Rašto pažinimas, maldos būdai. Dalyvaus dr. Aurelie A. Hagstrom, STD, Providence Dominican College dėstytoja, ir kapelionas kun. Tomas Karanauskas iš Los Angeles lietuvių Šv. Kazimiero parapijos. Programą koordinuoja seselė Ignė. Programos klausimais kreiptis į seselę Ignę (sesigne@gmail.com arba tel. 860-928-7955). Kitais klausimais – į stovyklos vedėją Reginą Kulbis (regina@neringa.org arba tel. 978-582-5592).

■ **Rugsėjo 15 d. nuo 1 val. p. p. iki 8 val. v.** Apriškimo parapijos mokyklos kieme (70 Havemeyer St., Brooklyn, NY) ruošiamas New York lietuvių piknikas/gegužinė „lithNYC“.

■ **Apriškimo parapijos tradicinis piknikas** rengiamas rugsėjo 16 d. parapijos apatinėje salėje ir mašinų stovėjimo aikštelėje (259 North 5th St., Brooklyn, NY 11211). 10 val. r. – lietuviškos šv. Mišios, o po jų – parapijos salėje vyks šventė. Jūsų laukia skanus lietuviškas maistas, įvairūs gardumynai, kava, šalti gaivinantys gėrimai. Renginio metu veiks loterija, visus linksmins muzikantas Stasys Telšinskas, bus proga ir smagiai pašokti.

■ **Kuriama nauja JAV LB Main apylinkė.** Norinčius prisijungti prašoma rašyti el. pašto adresu: mainelb@gmail.com

Seserys kazimierietės Rita Marie ir Wanda Marie ruošiasi vasaros šventės loterijai. Seselių kazimieriečių archyvo nuotr.

Šv. Kazimiero kongregacijos seserys švenčia kongregacijos įkūrimo 105-ąsias metines ir visus maloniai kviečia rugpjūčio 25 d. 10:30 val. r. dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos steigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta Palaimintąja.

Šv. Mišios, kurias atnašaus Čikagos arkivyskupijos vyskupas Andrew P. Wypych, bus aukojamos Motiniškame name (2601 W. Marquette Rd., Chicago).

Po Mišių seselių kazimieriečių auditorijoje – minėjimas-vasaros festivalis, skirtas šiai datai paminėti. Renginys vyks iki 2 val. p. p.

Tel. pasiteiravimui 773-776-1324.

Dainavos stovykla, Manchester, MI kasmet sukviečia daugybę stovyklautojų. Kai šiemet vasara tokia kartšta, stovyklauti Dainavoje ypač smagu.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Iškilmingi metiniai „Draugo“ pietūs Willowbrook Ballroom

(8900 S. Archer Ave., Willow Springs, IL 60480)
vyks spalio 28 d., sekmadienį

Pradžią – 1 val. p. p.

SKELBIMŲ SKYRIAUS TEL. 773-585-9500

XIV Lietuvių tautinių šokių šventė Boston, MA – tai ne tik šokių diena. Tris dienas vykusioje šventėje vyko susipažinimo ir ansamblių vakarai, pokyliai, šurmuliavo mugė. Nuotraukoje: Ansamblių vakarą atidarė Vilniaus universiteto liaudiškos muzikos kapela „Jaunimėlis“ (pirmas iš kairės – vadovas Bronislovas Glovickis). Žinomos menininkės Inos Nenortienės (dešinėje) darbais mugėje žavėjosi ne vienas lankytojas, tarp jų ir Loreta Vainienė.

Laimos Apanavičienės nuotr.

